

I.   *Obrazloženje*

1. POLAZIŠTA

1.1. POLOŽAJ, ZNAČAJ I POSEBNOSTI NASELJA ODNOSNO DIJELA NASELJA U PROSTORU OPĆINE

Dvor je središnje naselje istoimene općine smještene na južnom dijelu Sisačko-moslavačke županije. Naselje Dvor je pogranično naselje nastalo na mjestu dodira brežuljkasto-brdovitog krajolika i ravnice Novskog polja, sjeverno od utoka potoka Žirovca u Unu. Naselje se smjestilo na malom uzvišenom platou i na njegovu podnožju, uz križanje ceste Kostajnica- Bosanski Novi s cestom prema Glini (Petrinji). Prirodna uzvisina na oko 160 m nadmorske visine pružala je naselju zaštitu od visokih voda, a istovremeno mu je davala i osobitu slikovitost u prirodnom ambijentu tog dijela Pounja.

Sjeverozapadno od Dvora naizmjenično se smjenjuju polja, livade i šume, na padinama okolnih brežuljaka koji postepeno nadvisuju plato središnjeg trga-parka. Idući prema zapadu (prometni pravac prema Glini) uz potok Žirovac, djelomično je izgrađen prostor naselja uz samu cestu s okućnicama koje se postepeno penju sjeverno prema višem terenu.

Južno od potoka Žirovca šumoviti je i brežuljkast teren.

U cjelini gledano, manji je dio prostora u granicama obuhvata plana izgrađen, veće dijelove obuhvaćaju šume (manje u sjeverozapadnom dijelu, a više u južnom), ostale dijelove zauzimaju poljoprivredne površine (zapadno i sjeverno od povijesnog središta), te livade (uz rijeku Unu).

Broj stanovnika naselja Dvor se stabilizirao nakon što je u tijeku domovinskog rata izgubilo većinu stanovnika.

Dvor je relativno loše povezan cestovnim pravcima sa jakim centrom u regiji Siskom – preko Hrvatske Kostajnice i preko Gline.

Granica obuhvata izrade Urbanističkog plana uređenja naselja Dvor određena je Prostornim planom uređenja Općine Dvor. Ukupna površina područja iznosi 668 ha.

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Prema podacima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2001.godine, ukupni broj popisanih osoba na području Općine Dvor iznosi 5742 stanovnika, što predstavlja pad od 8813 stanovnika u odnosu na 1991.godinu.

Naselje Dvor prema popisu iz 2001. godine ima 1313 stanovnika što je pad od 45% u odnosu na 1991. godinu.

Prosječan broj stanovnika po naselju općine (2001.godine) iznosi 89,7 stanovnika, što je znatno manje od državnog prosjeka. Promatrajući pokazatelje vezane na promjene broja stanovnika, naselje Dvor bilježi povoljnije trendove od ostalog dijela općine, što se može pripisati nešto većoj koncentraciji gospodarskih, poslovnih i društvenih sadržaja u naselju.

Tablica 1.

Osnovni podaci o stanju u prostoru (za cijelu općinu)

OPĆINA DVOR	POVRŠINA		STANOVNICI					STANOVI				DOMAĆINSTVA		GUSTOĆA NASELJE- NOSTI st/km ²
	km ²	%	Popis 1991.		Popis 2001.		porast/ pad	Popis 1991.		Popis 2001.		Popis 1991.	Popis 2001.	
			broj	%	broj	%		Broj	%	Broj	%	Broj	Broj	
	504,9	11,3	14555	5,8	5742	3,1	- 8813	4457	5,5	2190	3,6	4792	2240	11,4

Tablica 2.

Osnovni podaci o stanju u prostoru za statističko naselje Dvor

NASELJE DVOR	POVRŠINA		STANOVNICI					STANOVI				DOMAĆINSTVA		GUSTOĆA NASELJE- NOSTI st/km ²
	km ²	%	Popis 1991.		Popis 2001.		porast/ pad	Popis 1991.		Popis 2001.		Popis 1991.	Popis 2001.	
			broj	%	broj	%		Broj	%	Broj	%	Broj	Broj	
	5,4	1,1	2351	16,1	1313	22,9	- 1038	757	17,0	-	-	744	491	243,1

1.1.2. Prostorno–razvojne značajke

Povijest

Dvor se nalazi u južnom dijelu Banovine nedaleko od ušća rječice Žirovac u Unu. Okolica Dvora obiluje pretpovijesnim nalazištima koja se nalaze u selima Javornik, Matijevići, Norde i Gorička. Antički ostatci pronađeni su u Hrtiću. Na ovom prostoru zna se za rudarstvo već od 1463. kada su Šubići Zrinski dobili kraljevu povlasticu za vađenje srebra u Gvozdanskom i Majdanu. Turski prodori rezultirali su gradnjom utvrda u 15. i prvoj polovini 16. stoljeća poput Gvozdanskog i Pedlja koji su pripadali grofovima Zrinski. Godine 1556. dvorsko područje zauzimaju Turci i drže ga do 1718. godine.

Tek nakon povlačenja Turaka početkom 18. stoljeća i utvrđivanja granice prema Turskoj na obali rijeke Une izgrađena je drvena zgrada za zapovjednika koja je utvrđena opkopom i palisadom. Potom je izgrađeno još nekoliko kuća. Bio je to začetak naselja koje se nalazilo na terasi (podovi) iznad rijeke pa stoga i dobiva naziv Podovi. Opisuje ga Ivan Drašković 1732. godine. Kako su Podovi dio Vojne krajine razvijaju se kao tipično naselje, što je značilo da se oko središnjeg kvadratnog parka smještaju zgrade vojne uprave.

Nakon što je 1775. godine posjetio granicu i prespavao u Podovima car Josip II. Podovi mijenjaju ime u Dvor. Ipak će se usporedo javljati oba imena još preko sto godina. Već 1780. osnovana je škola no školska zgrada bit će sagrađena tek 1859. godine. Početkom 19. stoljeća uz park gradi se kapela Svetog Petra i Pavla, a kasnije i parohijska

crkva. Dvor postaje sjedište satnije što utječe i na gradnju građanskog dijela naselja koje se smješta uz prilazne ceste. Zgrade su najvećim dijelom prizemnice te nekoliko jednokatnica. Do kraja ovog stoljeća Dvor, razvojačenjem Vojne krajine 1881. postaje dio Zagrebačke županije. U to vrijeme upravni kotar Dvor zauzima površinu od 504,88 km² i ima 19.518 stanovnika. Početak 20. stoljeća dočekao je Dvor nepromijenjene strukture naselja koja je karakteristično malogradska. Uz poljoprivredu i stočarstvo javlja se obrtništvo, a razvija se i društveni život osnivanjem pjevačkog i tamburaškog društva, čitaonice i športskih udruga. U vrijeme Kraljevine Jugoslavije mjesto dobiva ime Dvor na Uni.

Dvor je i zbog svog prometnog položaja postao mjesno središte s općinom, školom, poštom, zdravstvenom ustanovom, prodavaonicama, ugostiteljskim objektima i zanatskim radionicama. Teritorijalnim ustrojem Dvor je mijenjao status tako da je 1929. bio kotar u sastavu Vrbaske banovine. Prvu srednju školu dobiva Dvor 1974.

Danas u gospodarstvu prevladavaju poljoprivreda, stočarstvo i drvna proizvodnja. Razvoj srednjeg i malog poduzetništva te osuvremenjivanje poljoprivredne proizvodnje sigurno će potaknuti demografsku obnovu. Problemi s kojima se ovaj prostor susreće su zajednički svim područjima Hrvatske koja su bila pod okupacijom. Danas su u mjestu: općina, općinski sud, dom zdravlja, veterinarska stanica, pošta, škola, knjižnica, ispostave Hrvatskih šuma i Hrvatske elektroprivrede. Obnavlja se rad kulturnih i športskih udruga kao i vatrogasaca. Dvor ima izvrsne uvjete za razvoj lovnog i ribolovnog turizma.

Karakteristike krajolika

Područje obuhvata plana dijelom je brdovito sa šumovitim predjelima na sjevernom, te južnom i jugozapadnom dijelu, a nizinsko u istočnom dijelu.

Šumske površine u svojim rubnim dijelovima mjestimice su prekinute livadama i oranicama na padinama.

Glavni vodotoci su rijeka Una koja teče istočnim dijelom područja obuhvata i potok Žirovac koji teče od sjeverozapada prema jugoistoku, ulijevajući se jugoistočno od Dvora u Unu. Manji vodotoci su Javošnica (ulijeva se u Žirovac zapadno od Dvora) i Svinjca (ide južnim rubom granice obuhvata ulijevajući se u Unu). Uz vodotoke pružaju se uski pojas nizina, osobito između naselja i korita rijeke Une, koji se južno od naselja Dvor šire u veći nizinski prostor Novskog polja.

Zapadno i sjeverno od naselja prevladava poljoprivredno zemljište, većinom sitnije parcelacije, s raznim kulturama. Voćnjaci se nalaze na rubnim dijelovima iza okućnica, a od voćaka prevladavaju šljiva i orah.

Stanovništvo

Prema podacima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova 2001.godine, naselje Dvor prema popisu iz 2001. godine ima 1313 stanovnika što je pad od 45% u odnosu na 1991. godinu.

Ipak, promatrajući pokazatelje vezane na promjene broja stanovnika, naselje Dvor bilježi povoljnije trendove od ostalog dijela općine, što se može pripisati nešto većoj koncentraciji gospodarskih, poslovnih i društvenih sadržaja u naselju.

Dobna struktura stanovništva naselja Dvor nešto je povoljnija od ostalih naselja općine. Mladog stanovništva (dobna skupina od 0-19 godina) je 2001.godine bilo 317 ili 24,1%, zrelog stanovništva (dobna skupina od 20-59 godina) 601 ili 45,8% i starog stanovništva (dobna skupina od 60 i više godina) 395 ili 30,1%.

Tablica 3.
Promjene broja stanovnika za statističko naselje Dvor

OPĆINA DVOR	1981.	1991.	2001.	INDEKSI	
NASELJE				1991./81.	2001./91.
Dvor	2065	2351	1313	113,8	55,85

Tablica 4.
Stanovništvo po glavnim dobnim skupinama 2001. g. za statističko naselje Dvor

	ŽUPANIJA OPĆINA DVOR	GLAVNE DOBNE SKUPINE							
		Ukupno/%		0-19		20-59		60 i više	
1	Dvor	1313	100,0	317	24,1	601	45,8	395	30,1

Gospodarske djelatnosti

Vezano na gospodarske djelatnosti, pretežni dio odnosi se na obrt i malo poduzetništvo, tj. na privatnu inicijativu.

Društvena infrastruktura¹

Općina Dvor ima svoju općinsku upravu koja broji 8 članova koji obavljaju poslove lokalne samouprave na općinskoj razini. Od ukupno devet mjesnih odbora na području Općine, u naselju Dvor djeluje MO Dvor.

Od ureda državne uprave djeluje i Matični ured u Dvoru.

¹ Izvor: Službene web stranice Općine Dvor www.dvor.hr

Zdravstvena zaštita obuhvaća sustav državnih, skupnih i individualnih mjera za unaprjeđenje, čuvanje i vraćanje zdravlja. Zdravstvena zaštita obavlja se na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini.

Vežano na primarnu zdravstvenu zaštitu, u Dvoru djeluje ambulanta opće medicine Doma zdravlja. Dom zdravlja ima zadaću trajno obavljati djelatnosti primarne zdravstvene zaštite, hitne medicinske pomoći, sanitetskog prijevoza, te određenih oblika specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite koju nije moguće organizirati u okviru cjelovite polikliničko-konzilijarne zdravstvene zaštite.

U sklopu Doma zdravlja djeluje ambulanta opće medicine, zubna ordinacija te ordinacija opće medicine u privatnom sektoru. U sklopu ambulante nalazi se i ljekarna. Potrebe za proširenjem kapaciteta nisu izražene.

U Dvoru se nalazi i veterinarska stanica - Veterinarska ambulanta Dvor.

U Dvoru djeluju Osnovna i Srednja škola.

Knjižnica i čitaonica Dvor je narodna (pučka) knjižnica, institucija, odnosno samostalna ustanova čiji je osnivač Općina Dvor. Od ogromnog je značaja za sve stanovnike općine bez obzira na životnu dob, nacionalnu, vjersku ili političku pripadnost. Svojim službama i uslugama potiče šire opće obrazovanje, stručni i znanstveni rad, a posebno se zalaže za to da svi slojevi građana steknu naviku čitanja i korištenja raznolikih knjižničnih usluga i modernih tehnologija.

Ima lijepo uređen prostor od oko 100 m² sa čitaonicom (koja ujedno služi za mnogobrojne izložbe), dječjim odjelom te odjelom za tinejdžere i odrasle korisnike. Knjižnica ima oko 15000 svezaka knjiga a nabavku i kupovinu financira Ministarstvo kulture RH i Općina Dvor. Neizmerno veliko značenje u povećanju fonda imaju DONATORI (do sada su to bili pojedini građani, Narodna biblioteka Srbije i Srpska književna zadruga).

Odgojno obrazovna ustanova Dječji vrtić Sunce počela je s radom 2003. godine. Otvorena je za djecu predškolske dobi od 3 godine do polaska u školu.

Uz redovite aktivnosti njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite i prehrane djece valja istaknuti i druge brojne aktivnosti koje provode uz pomoć roditelja i vanjskih suradnika.

U vrtiću su zaposlena 4 djelatnika.

Općinsko društvo Crvenog križa Dvor osnovano je 1993. godine kao humanitarna udruga s osnovnom zadaćom pomoći osobama u potrebi, te djeluje u skladu s načelima rada Crvenog križa i Crvenog polumjeseca. ODCK Dvor ustrojstveno je povezano s Županijskim društvom CK Sisačko-moslavačke županije te s Nacionalnim društvom CK sa sjedištem u Zagrebu. Djelokrug rada ODCK opisan je Zakonom o Hrvatskom Crvenom križu (Narodne novine 92/01).

Na području Dvora djeluju brojne udruge građana, osobito u vidu klubova ili društava.

Sport i rekreacija zastupljeni su malim brojem objekata. U Dvoru postoji igralište i dvorana u sklopu osnovne škole (u funkciji vježbaonice za sve sportove), nogometno igralište u blizini škole i manje igralište uz tržnicu.

1.1.3. Infrastrukturna opremljenost

Prometni sustav

Osnovni sustav ulica u naselju Dvor čine pet razvrstanih cesta:

- D6 GP Jurovski Brod (gr.R.Slovenije) - Ribnik – Karlovac – Glina – Dvor – gr.R.BiH
- D47 Lipik (D5) – Novska – H.Dubica – H.Kostajnica – Dvor (D6)
- Ž3262 Gorička – Donji Javoranj - D6
- L33169 Ž3262 – Hrtić – Dvor (L33176)
- L33176 Dvor: D47 – D6

Generalno stanje razvrstanih cesta na području naselja Dvor ne zadovoljava, jer ceste treba intenzivnije održavati i modernizirati.

Stanje nerazvrstanih cesta, odnosno ulica unutar naselja je vrlo loše. Kolne površine su uske, slabo su održavane, a vrlo često su i prevelikih uzdužnih nagiba. Postoje građevine koje uopće nemaju uređen kolni pristup. Uglavnom nema pješačkih površina.

Javni prijevoz

Koncesiju prijevoza putnika na području Općine Dvor imaju poduzeća Autopromet Sisak d.o.o., Slavijatrans d.o.o Petrinja i Čazmatrans d.d.

Pošta i telekomunikacije

Pošta

U Dvoru poštanski promet organizira i obavlja "Hrvatska pošta", d.d., Središte pošta Sisak putem poštanskog ureda 44440 Dvor, čime je osigurana zadovoljavajuća pristupačnost poštanske mreže te kvalitetno zadovoljavanje potreba korisnika.

Telekomunikacije

U skladu s dostavljenim podacima HT-TKC Sisak na području naselja Dvor izgrađen je UPS Dvor, sa pristupnom mrežom koja zadovoljava potrebe za telekomunikacijskim uslugama.

Svi UPS-ovi povezani su najsuvremenijim svjetlovodnim sustavima prijenosa.

U skladu s dostavljenim podacima, Odašiljači i veze d.o.o. imaju u funkciji sljedeći objekt na području naselja Dvor:

Dvor TV pretvarač (na kraju ulice Tina Ujevića u Dvoru)
geogr.podaci: 16°22'35"E, 45°03'54"N
nadmorska visina:162m + 35m n/t (vis. anten. stupa).

Nemaju potrebu za šticećenjem radijskih koridora.

Sa stanovišta pokretne TK mreže, na području naselja Dvor postavljene su bazne stanice na lokacijama:

- Dvor, Ul. Tina Ujevića (na TV pretvaraču).
- Dvor (posebno izgrađeni samostojeći stup).

Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba

Vodoopskrba Dvora rješava se dugoročno u sklopu "Regionalnog vodoopskrbnog sustava Pašno Vrelo." koji obuhvaća Hrvatsku Kostajnicu, Hrvatsku Dubicu, Sunju i Dvor, a bazira se na vodi iz crpilišta "Pašno Vrelo". Trenutno područje Dvora još nije spojeno na navedeni sustav, pa koristi samo vodu iz vlastitog vodocrpilišta.

Sam vodoopskrbni sustav Dvora obuhvaća naselja Dvor, Matijevice, Vaniće i djelomično Zamlaću i Javornik. Zasniva se na izvorištu smještenom u dolini rijeke Une, Novskom polju. U sklopu izvorišta izgrađena su dva bušena zdenca instaliranog kapaciteta 7.7 l/s i 4.5 l/s, jedan plitko kopani zdenac instaliranog kapaciteta 25 l/s nestalne izdašnosti od 10 do 25 l/s, podzemna crpna stanica nad zdencima i tlačni cjevovod do opskrbne mreže profila 200 mm. Za crpilište nisu donesene zone sanitarne zaštite.

Zahvaćena podzemna voda transportira se cjevovodom $\varnothing$ 200 mm, dužine oko 600 m, bunarskim visokotlačnim crpkama u vodospremu "Lebrenica" i u vodoopskrbnu mrežu.

Vodosprema je kapaciteta 250 m³, kote dna 200.00, a preljeva 204.00 m.n.m.

Na području obuhvata vodoopskrbnog sustava izgrađeno je vodoopskrbnih cjevovoda u dužini od oko 25000m. Od toga, ugrađeno je oko 15350m azbest-cementnih cijevi ($\varnothing$ 60, 100, 125 mm), 5415m lijevano-željeznih ($\varnothing$ 80, 100, 125, 200 mm) i oko 4250m PVC cijevi($\varnothing$ 50, 75, 100 mm). Vodoopskrbna mreža je u lošem stanju zbog dotrajalosti cjevovoda, starost cjevovoda je između 15 i 34 godine, i ratnih djelovanja na tom području. Tijekom rata vodoopskrbni sustav je bio oštećen i u znatnoj mjeri neupotrebljiv, a posljedica toga bili su gubici u mreži od oko 50%. Tijekom 1997. godine izvršena je sanacija cjevovoda, a gubici su dovedeni u okvire dopuštenih veličina od 20–30%.

Sistem zahvaćanja vode sastoji se od 3 bunara:

- centralni bunar ukupnog kapaciteta 25 l/s (zahvat pomoću dvije pumpe kapaciteta 15 l/s i 10 l/s – proizvođač pumpi LITOSTROJ) nalazi se na vis. koti od 120 m n.m.;
- bunar DB3, kapaciteta 7.5 l/s lociran je oko 450 m od centralnog bunara;
- bunar DB4, kapaciteta 4.5 l/s lociran je oko 430 m od bunara DB3.

Zahvaćena voda iz bunara DB4 tlači se lijevano-željeznim cjevovodom $\varnothing$ 100 mm prema bunaru DB3 gdje se ovaj cjevovod spaja sa cjevovodom $\varnothing$ 100 mm iz bunara DB3.

Cjevovod koji doprema vodu iz bunara DB3 i DB4 spaja se na glavni cjevovod iz centralnog bunara, $\varnothing$ 200 mm (lijevano – željezni cjevovod) u oknu ispred centralnog bunara.

Glavnim cjevovodom voda se distribuira u mrežu, te u vodospremu "Lebrenica" kapaciteta 250,0 m³, koja se nalazi na vis. koti od 204.0 m n.m., na brdu Vidikovac (dužina cjevovoda od centralnog bunara do vodospreme je oko 600,0 m).

Odvodnja otpadnih voda

Dvor i naselje Matijevići jedini u Općini imaju djelomično riješenu kanalizacijsku mrežu mješovitog tipa s predviđenom lokacijom za uređaj za pročišćavanje. Izgrađena je neplanski na inicijativu stanovništva s ispuštima u lokalne potoke. Sve sanitarne vode Dvora i Matijevića na kraju završavaju u rijeci Uni bez prethodnog tretmana. 1973. godine izrađeno je idejno rješenje odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja Matijević s uređajem samo za naselje Matijević. Takovo rješenje s dva uređaja s obzirom na blizinu Dvora nije prihvaćeno. Izgrađen je dio lokalne mreže s privremenim ispuustom u potok Svinjicu kod utoka u Unu.

Zagađenja od postojeće industrije i privrede su mala, jer se nisu još oporavili od ratnih djelovanja. No ona privreda koja radi ispušta svoje zagađene vode u najbliže prijamnike također bez prethodnog pročišćavanja.

U ruralnim područjima Općine prisutna su zagađenja od poljoprivrede i stočarstva. U poljoprivredi, raspršeni tereti zagađenja, zbog neracionalnog korištenja sredstava za zaštitu i prihranu bilja, a u stočarstvu, točkasti izvor zagađenja, zbog nepročišćavanja otpadnih voda pri uzgoju stoke i stočarskoj proizvodnji.

Za kvalitetu vode rijeke Une, gdje na kraju završavaju gotovo svi tereti zagađenja s područja Općine, od posebnog su značaja zagađenja iz uzvodno lociranih područja Republike Bosne i Hercegovine, čije zagađenje, putem rijeke Sane u potpunosti degradira rijeku Unu.

Uređenje vodotoka i voda

Najznačajniji vodotok u Općini Dvor je rijeka Una. Prolazi jugoistočnom granicom Općine i granični je vodotok s Federacijom BiH. Ukupna površina sliva joj iznosi 9.798 km², kod ušća u rijeku Savu, a od toga se na području Republike Hrvatske nalazi oko 18% sliva.

Kod općinskog sjedišta naselja Dvor površina sliva iznosi cca 8200 km². U km 72+930 rijeke Une u nju utječe najveća pritoka rijeka Sana. Analitički definirana protoka za povratni period od 100 godina nizvodno od utoka Sane iznosi 2207 m³/s.

Najznačajniji vodotok u Općini Dvor je potok Žirovac s nizom lepezasto raspoređenih pritoka. Veličina sliva mu iznosi 366 km², a utječe u rijeku Unu između naselja Dvor i Matijević u stacionaži 71+650. Za potok Žirovac ne postoje evidentirani, izmjereni podaci o protokama, a na temelju empiriskih odnosa izračunate protoke (veliki vodni valovi) na ušću u rijeku Unu kreću se od 269 m³/s za 10-godišnji povratni period pa do 765 m³/s za 1000-godišnji povratni period.

Geološku podlogu najvećeg dijela sliva čine vapnenci, lapori, pješčanici i konglomerati. Dio slivne površine ima karakteristike kraškog fenomena.

Korito rijeke Une usječeno je u stjenovite kanjone do ušća Sane, a dalje protiče proširenom dolinom do ušća u Savu kod naselja Jasenovac.

Cjelokupni sliv, a naročito uže izvorište Une, karakteriziraju jaki površinski i dubinski erozioni procesi i pojava bujica. Rezultat erozionih procesa u slivu je degradacija obradivih

površina u brdskom području i zatrpavanje korita vodotoka nanosom u nizinskom području, što uzrokuje podizanje nivoa podzemnih voda i plavljenja nizinskih područja uz vodotoke.

Nizinsko inundacijsko područje Une kod Dvora izloženo je plavljenjima rijeke Une i njenog pritoka Žirovca. Plavljenje najnižih područja uz Unu počinje s pojavom vodnog vala od 800 m³/s, a poplave su često puta bile i katastrofalne.

Rješenje zaštite Dvora na Uni od velikih voda projektirano je i manjim dijelom izvedeno. Izgrađen je obrambeni nasip uz Unu i Žirovicu dužine 2000 m prosječne visine 2.0 m sa širinom krune 2.0 m, koji obuhvaća izgrađeni dio naselja Dvor i donekle ga štiti od poplava.

Rješenje zaštite Dvora na Uni od velikih voda nije razrađeno na razini Idejnog projekta za utjecaj visokih voda rijeke Une na Dvor već postoji samo Studija utjecaja visokih voda rijeke Une na Dvor (OVP Zagreb 1990. godina). Tim elaboratom, na osnovu prethodnih analiza, predviđena je izgradnja pet akumulacija/retencija u slivu potoka Žirovac u svrhu reduciranja vodnog vala potoka Žirovac kod utoka u Unu, regulacija potoka Žirovac od utoka u Unu do utoka potoka Javošnice i izgradnja novog Unskog nasipa oko naselja Dvor u dužini od 4559 m.

Radi zaštite od erozije izgrađeno je više manjih objekata, ali je stanje, zbog neodržavanja, izvedenih građevina u lošem stanju.

Energetska infrastruktura

Elektroopskrba

Elektroenergetska mreža naselja Dvor napaja se 20 kV vodom preko Kostajnice TS 35/20-10 kV, a koja je vezana vodom 220 kV pod naponom 35 kV s TS 35/10 kV Petrinja.

Postojeći potrošači električne energije unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja naselja Dvor napajaju se iz 13 trafostanica 10/0,4 kV smještene na području obuhvata.

Postojeća niskonaponska mreža je većim dijelom zračna, izvedena na betonskim, odnosno drvenim stupovima, osim uz glavne ulice gdje je mreža kabela.

Javna rasvjeta je u montirane na stupove niskonaponske mreže.

Plinoopskrba

Plinovodna mreža ne postoji na području naselja Dvor.

Zbrinjavanje otpada

Na području Općine Dvor nalazi se jedno „službeno“ odlagalište otpada - odlagalište otpada Ćore koje se koristi za odlaganje komunalnog otpada iz općine. Odlagalište otpada „Ćore“ nalazi se na prirodnoj visoravni u Općini Dvor, oko 3 km je udaljeno od općinskog središta Dvora a smješteno je na k.č. broj 378 k.o. Ćore.

Na odlagalištu se odlaže komunalni otpad iz naselja Općine Dvor od 1980. godine. Prostire se na oko 6000 m², a odloženo je približno 10 000 t komunalnog otpada. Godišnje se odloži približno 1400 m³ otpada. Na odlagalištu nema osnovne infrastrukture (ograda, prikupljanje procijednih voda, odvodnja oborinskih voda, otplinjavanje, vaga, struja, voda), nije čuvano niti ograđeno. Otpad se povremeno prekriva.

Otpad u Općini Dvor sakuplja «Vlastiti pogon za obavljanje komunalnih djelatnosti Dvor». U poduzeću je zaposleno 13 ljudi, ali od njih se samo 3 bavi otpadom. Naime, osim skupljanja i odvoza otpada poduzeće se bavi i drugim poslovima (poslovi vodoopskrbe, kanalizacije, održavanja groblja i zelenih površina i dr.). Komunalno poduzeće sakupljeni otpad iz 2353 kućanstva iz 11 naselja s područja Općine Dvor (naselja Dvor, Matijevići, Javornik, Zamlača, Struga Banska, Unčani, Golubovac, Divuša, Kozibrod, Kuljani i Vanići) doprema na odlagalište i odlaže na nepripremljenu površinu tla ili na prijašnji sloj otpada te povremeno prekriva. Sakuplja se i zajedno odlaže na odlagalište mješavina vegetalija, papira, metala, gume, plastike, stakla, boja, lakova, lijekova, ulja itd. U Općini Dvor za odvoz otpada postoje 3 kamiona i 1 autosmečar koji 4 puta tjedno dovoze otpad na odlagalište. Stanovnici skupljaju otpad u kante za smeće zapremine 80 l. Za održavanje odlagališta otpada postoji 1 rovokopač.

1.1.4. Zaštićene prirodne, kulturno povijesne cjeline i ambijentalne vrijednosti i posebnosti

Prirodna baština

Područje Općine Dvor pa tako ni naselja Dvor do danas nema registriranih zaštićenih djelova prirode u smislu Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05), ali se valorizacijom prirodne baštine za potrebe Prostornog plana Općine Dvor došlo do spoznaje da je po bogatstvu flore i osobitosti vegetacije ovo područje jedno od najbogatijih i najzanimljivijih predjela u Hrvatskoj.

Zbog toga su u PPUO Dvor predloženi određeni predjeli za daljnja istraživanja, koja bi omogućila pokretanje postupka zaštite, a to su ujedno i evidentirane prirodne vrijednosti iz "Studije zaštite prirode"².

Graditeljska baština³

Povijesni razvoj naselja

Geografski položaj Dvora, uz križište prometnih putova što iz rudonosne unutrašnjosti Bosne vode prema plodnim ravninama Hrvatske, bio je važan preduvjet za njegovo naseljavanje i razvoj.

---

² "Studija zaštite prirode", za potrebe izmjena i dopuna županijskog prostornog plana, Državni zavod za zaštitu prirode, Sisačko-moslavačka županija, Zagreb, 2006.

³ Konzervatorska podloga za Urbanistički plan uređenja naselja Dvor, Ministarstvo kulture-Uprava za zaštitu kulturne baštine, Zagreb svibanj 2005. godine

U izvještaju, kojeg godine 1723. šalje Dvorskoj komori, grof Ivan Drašković navodi držanje straže kod bivšeg Novog Novog te postojanje drvenog dvora zapovjednika straže (pritom se izričito rabi termin "dvor").

Oko godine 1742. na području naselja Podovi, koje je smješteno na uzvisini, koja je imala veliku stratešku i prometnu važnost, uspostavljena je komanda pogranične kompanije. Ovo će malo naselje s tek nekoliko kuća dobiti i ime Dvor nakon što je godine 1775. tadašnji austrijski car Franjo Josip II posjetio granicu i noćio na navedenom platou, imajući prekrasan pogled na Bosnu. Dosta dugo se koriste istovremeno i stari naziv Podovi i novi Dvor. Ovo naselje se kasnije razvilo u veće krajiško, danas općinsko središte.

Posljednjih godina 18. stoljeća prilike se stabiliziraju u Vojnoj krajini, razvija se trgovina i jača privreda što podrazumijeva i gradnju cesta. Kroz Bansku krajinu prolazila je tzv. kordonska cesta koja je povezivala Karlovac s Kostajnicom i dalje uz tok rijeke Une s Turskom. Na granici su postojali sanitarni kordoni, Korlat kod današnjeg naselja Dvora, te kontumci i rašteli.⁴

Nakon posljednjeg austro-turskog rata koji se vodio od 1780. do 1791. godine i završio mirom u Svištovu Austrija dobiva teritorij od Dvora na Uni preko Cetina do Zrmanje. U vrijeme ovog rata na brdu južno od Dvora izgrađena je velika zemljana utvrda Lebernica (Lebrenica), koju narod zove i Laudanovim šancem prema vojskovođi Laudanu, koji je s ovog mjesta opsjedao grad Bosanski Novi.

O izgledu naselja pisao je francuski putopisac Charles Yriarte koji je posjetio dvorski kraj godine 1875.⁵ On navodi da se naselje sastoji od dva dijela gornjeg i donjeg grada, smještena na dva brežuljka. Gornji grad čini veliki kvadratni trg oko kojeg su smještene sve javne zgrade: vojna komanda, katolička crkva, škole, kasarne i pošta. Donji grad ili Podove čini naselje s ožbukanim i okrečenim kućama visokih drvenih zabata koji služe kao hambari za ljetinu. Smještene su s obje strane ceste koja vodi prema Gornjem gradu. Sve kuće nadvisuje drvena neugledna pravoslavna crkva s grčkim križem na drvenom zvoniku. Crkva je s ove pozicije kasnije premještena na glavni trg gdje je i danas. Prema popisu stanovništva iz iste godine u naselju Dvor živjelo je 644 stanovnika.⁶

Razvojačenjem Vojne krajine godine 1881. cjelokupno područje Hrvatske je integrirano pod jedinstvenu vlast Hrvatskog sabora. Godine 1886. područje bivše Banske krajine je priključeno Zagrebačkoj županiji i ostalo u njenom sastavu sve do propasti Austro-Ugarske monarhije.

Područje vojnog vježbališta na kvadratnom trgu naselja Dvor gubi svoju izvornu funkciju, te se nakon godine 1883. pretvara u parkovnu površinu.

Na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće naselje Dvor razvija se kao trgovačko središte. Stanovništvo okolnih sela naglo se doseljava u Dvor, te naselje tada broji 1048 stanovnika⁷. No, u svim ostalim naseljima zabilježena je ekonomska emigracija u susjedna ili udaljena područja Hrvatske i Bosne, a dio stanovništva odlazi u Ameriku.

⁴ Kordon je granična straža u sklopu koje su zgrade za zadržavanje bolesnih putnika. Kontumac (karantena) je ustanova za čišćenje i provjeru zdravlja putnika i robe iz sumnjivih krajeva. Raštel je okupljanje na turskoj granici prema utvrđenom rasporedu uz stroge zdravstvene propise. F. De P. J. Fras, Cjelovita topografija Karlovačke Vojne krajine, Gospić, 1988:35.

⁵ Zapažanja o narodu i prilikama u dvorskom kraju objavio je Charles Yriarte u radu La Bosnie et Herzegovine pendant l'insurrection, Pariz, 1875.

⁶ Od 1875. do 1931. popis sadrži podatke i za naselje Hrtić. M. Korenčić: Naselja i stanovništvo SR Hrvatske 1875-1971., Zagreb, 1979:249

⁷ Popis iz godine 1900. prema M. Korenčić: Naselja i stanovništvo SR Hrvatske 1875-1971., Zagreb, 1979:249.

Prvi svjetski rat nije ostavio vidljivih tragova na ovom području, no događaji su utjecali zacijelo na trend iseljavanja, osobito u Ameriku, koji je pojačan.

Nebriga vlasti za ovo područje nakon rata utječe na siromašenje i raslojavanje stanovništva, te uzrokuje veća iseljavanja.

Početak Drugog svjetskog rata stanovništvo dvorskog područja osnivanjem Drugog dvorskog bataljuna priključilo se Narodnooslobodilačkom pokretu. Središte organa narodne vlasti i organizacije KPJ kotara Dvor organizirano je u selu Rujevcu, a ne u Dvoru.

U poslijeratnom periodu je zbog općih društveno-ekonomskih promjena i procesa deagrarizacije iseljavanje stanovništva opet u porastu što je uzrokovalo temeljne promjene u strukturi populacije. Prema popisu stanovništva⁸ iz godine 1931. u naselju Dvor živjelo je 1152 stanovnika, dok je do godine 1948 taj broj upola smanjen, te je iznosio samo 712 stanovnika. Općina Dvor tada je bila jedna od najnerazvijenijih općina Socijalističke Republike Hrvatske.

U vrijeme Domovinskog rata, općina Dvor bila je pripojena srpskoj krajini. Oružanom akcijom *Oluja* početkom kolovoza godine 1995. ovo područje konačno je vraćeno cjelovitom teritoriju Republike Hrvatske. Tijekom Domovinskog rata, osobito nakon godine 1995., masovno je emigriralo srpsko stanovništvo u Bosnu i Hercegovinu te Srbiju. U posljedici u naselju Dvor puno je napuštenih kuća, stambenih i javnih zgrada koje su prepuštene propadanju jer je proces povratka spor i još uvijek traje. Usto, plavno područje uz rijeku Unu nije očišćeno od mina što je otežavajuća okolnost za razvoj poljoprivrede.

Prema procjeni Posebne komisije za popis i procjenu ratne štete na spomenicima kulture⁹ na prostoru Dvora teško je oštećena kapela sv. Petra i Pavla.

Danas naselje Dvor ima status prijelaznog područja (malogradskih obilježja), a broji oko 1 200 stanovnika.

Stanje evidencije i pravne zaštite kulturnih dobara

Evidencijom i pravnom zaštitom na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja naselja Dvor do danas je obuhvaćeno ukupno osam povijesnih građevina i memorijalnih objekata. Od navedenog broja na Listu preventivno zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske upisana je samo jedna sakralna građevina (parohijska crkva sv. Velikomučenika Georgija), dok je jednoj isteklo rješenje o preventivnoj zaštiti (kapela sv. Petra i Pavla), te se vodi na listi osnovne evidencije. Kao što je već rečeno da je veći dio kulturnih dobara evidentiran tek godine 1998. prilikom izrade Konzervatorske podloge za prostorni plan Sisačko-moslavačke županije. Nakon terenskog obilaska za potrebe izrade ove Konzervatorske podloge dodano je još 29 kulturno-povijesnih vrijednosti, te njihov ukupan broj sada iznosi 37.

Dosadašnjom evidencijom nije bio obuhvaćen niti jedan **arheološki lokalitet**, a niti jedan nije uveden ni u Registar kulturnih dobara.

---

⁸ M. Korenčić: Naselja i stanovništvo SR Hrvatske 1875-1971., Zagreb, 1979:249.

⁹ Rezultati procjene Posebne komisije za procjenu ratne štete na spomenicima kulture Sisačko-moslavačke županije obrađeni su u elaboratu: Popis i procjena ratne štete na nepokretnim spomenicima kulture (Ratne štete do 30.6. 1994.), 1995., Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine.

Temeljem terenskog očevida, dostupne literature i dokumentacije, ovom prilikom evidentirana su tri arheološka područja (i to svako s više lokaliteta), te tri arheološka lokaliteta.

Na prostoru naselja osim već navedene dvije sakralne građevine nije do danas evidentirana niti jedna. Na temelju obrade terena u evidenciju uključene su dvije sakralne građevine kao arheološki lokaliteti.

Terenskim očevikom dopunjena je i evidencija **civilnih građevina**, te je prema novom revidiranom stanju ukupno njih 24, pet javne, tri stambeno-poslovne i 16 stambene namjene.

Za potrebe izrade plana uređenja naselja evidentirano je osam **toponima** važnih za razumijevanje povijesnog razvoja naselja.

Revizijom **memorijalne baštine**, ovom prilikom, broj evidencije se povećao za jedan spomenik žrtvama Domovinskog rata i jedan spomenik iz razdoblja NOB-a. Lista evidencije sada broji pet memorijalnih objekata.

Kulturna dobra na području naselja Dvor u granicama obuhvata plana

PREVENTIVNO ZAŠTIĆENA NEPOKRETNNA KULTURNA DOBRA POVIJESNI SKLOP I GRAĐEVINA

BR.	SAKRALNE GRAĐEVINE	VREMENSKO RAZDOBLJE	PRAVNA ZAŠTITA
1.	Dvor, parohijska crkva sv. Velikomučenika Georgija	1880. g.	P - 758

EVIDENTIRANA NEPOKRETNNA KULTURNA DOBRA ARHEOLOŠKA BAŠTINA

BR.	ARHEOLOŠKA PODRUČJA	DIO NASELJA	VREMENSKO RAZDOBLJE
1.	Dvor - povišeni plato s parkom u središtu mjesta Potencijalno arheološko područje s mogućim lokalitetima iz sljedećih razdoblja: - brončanodobna gradina (?) - moguća pozicija održavanja straže s tragovima drvenog objekta (" dvora ") zapovjednika straže.	Dvor	- prapovijest - prvi pisani spomen je iz 1723. g.
2.	Novsko polje	Dvor i Matijevići	

	Potencijalna arheološka zona uz Unu između utoka potoka Svinice i potoka Žirovca, s neodređenim položajem lokaliteta koji se spominju u povijesnim pisanim izvorima: - srednjovjekovno trgovište Granda i samostan sv. Stjepana - nizinski burg (Waserburg) Novi Novi - čardak Makarov brod sagrađen na mjestu Novog Novog.		- srednji vijek - srednji vijek - kraj 17.- 18. st.
3.	Područje uz rijeku Unu nadomak Dvoru - granica prema Turskom carstvu s mogućim tragovima čardaka.	Dvor, Zamlača, Matijevići	17. – 18. st.

BR.	ARHEOLOŠKI LOKALITETI	NASELJE	VREMENSKO RAZDOBLJE
4.	Narda - nalazi nekropole* ¹⁰	Matijevići, Zakopa (na brdu Narda)	prapovijest
5.	Podovi - izvorna lokacija pravoslavne crkve	Dvor-Podovi	sredina 18. st.
6.	Laudanov šanac * - utvrda podignuta na brijegu Lebernici	Matijevići	kraj 18. st.

POVIJESNI SKLOP I GRAĐEVINA

BR.	SAKRALNE GRAĐEVINE	ADRESA	VREMENSKO RAZDOBLJE
1.	kapela sv. Petra i Pavla*	Dvor, Trg b. J. Jelačića	1. pol. 19. st.

BR.	CIVILNE GRAĐEVINE	ADRESA	VREMENSKO RAZDOBLJE
1.	zgrada žandarmerije	Dvor, Trg b. J. Jelačića	poč. 19. st.
2.	stambena katnica obitelji Bodlović (ljekarna)	Dvor, Trg b. J. Jelačića	1938-39. g.
3.	stambena katnica obitelji Durman	Dvor, Trg b. J. Jelačića	1880-90. g.
4.	zgrada stare škole*	Dvor, Trg b. J. Jelačića	poč. 20. st.
5.	stambena katnica obitelji Zastavniković	Dvor, Trg b. J. Jelačića	poč. 20. st.
6.	parohijska (prizemnica) kuća*	Dvor, ulica M. B. Čađe	poč. 20. st.

¹⁰ Evidencija iz Konzervatorske studije za prostorni plan uređenja Sisačko-moslavačke županije, 1998. g.

OPĆINA DVOR
Urbanistički plan uređenja naselja Dvor

		kbr. 46 ¹¹	
7.	stambena katnica obitelji Sundać	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 42	poč. 20. st.
8.	stambena katnica Ivančić	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 40	poč. 20. st.
9.	stambena katnica obitelji Bunjevac	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 38	poč. 20. st.
10.	stambena prizemnica Kasap	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 36	1900. g.
11.	zgrada (katnica) športskog društva Sokol	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 32	1920-27. g.
12.	stambena katnica obitelji Buinjac	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 30	poč. 20. st.
13.	stambena katnica obitelji Ivanić	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 28	1920. g.
14.	stambena katnica obitelji Matić	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 26	poč. 20. st.
15.	stambeno-poslovna zgrada Trgovačkog društva	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 24	kraj 19. st.
16.	stambena katnica obitelji Baburko	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 22	poč. 20. st.
17.	stambeno-poslovna katnica obitelji Vranešević	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 9	poč. 20. st.
18.	zgrada Šumarije	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 1	oko 1890. g.
19.	zgrada Hotela	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 7	kraj 19. poč. 20. st.
20.	stambena katnica obitelji Bajić	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 5	poč. 20. st.
21.	stambena katnica obitelji Pribičević	Dvor, ulica M. B. Čađe kbr. 3	poč. 20. st.
22.	stambena katnica obitelji Orlović	Dvor, ulica Hrvatskih branitelja, kbr. 5	1875. g.
23.	stambena visoka prizemnica obitelji Karan	Dvor, ulica Hrvatskih branitelja, kbr. 18	kraj 19. st.
24.	Stambeno-poslovna katnica obitelji Beronja	Dvor, ulica Hrvatskog proljeća, kbr. 3	poč. 20. st.

NEMATERIJALNA BAŠTINA

BR.	TOPONIMI (izbor)	NASELJE
1.	Podovi	dio naselja Dvor

¹¹ Kućni brojevi građevina očitani su s katastarske podloge u mj. 1: 1 000 (reambuliran g. 1953-54. Franciscejski katastar iz 1862-64. u mj. 1: 2 880).

2.	Grandža	Novsko Polje
3.	Crkvina	Novsko Polje
4.	Korlat	Novsko Polje
5.	Staro sajmište	uz zapadni rub naselja kraj potoka Žirovac
6.	Cigansko brdo	brežuljak zapadno od naselja Dvor
7.	Zverinjak	sjeverno od utoka potoka Žirovca u Unu
8.	Luka	sjeverno od utoka potoka Žirovca u Unu

MEMORIJALNA BAŠTINA

BR.	SPOMEN (MEMORIJALNI) OBJEKT	ADRESA	VREMENSKO RAZDOBLJE
1.	brončana skulptura ratnika (rad M. Ostoje) *	Dvor, Trg B. J. Jelačića	1952. g.
2.	postament s bistom ratnog heroja M. Suzića (rad M. Ostoje)*	Dvor, Trg B. J. Jelačića	1952. g.
3.	postament s bistom ratnog heroja M. Čavića (rad M. Ostoje)*	Dvor, Trg B. J. Jelačića	1952. g.
4.	spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora	Dvor, Krnjajića potok	1956. g.
5.	spomenik žrtvama Domovinskog rata	Dvor, ulica M. B. Čađe	1998.g.

1.1.5. Obveze iz planova šireg područja (obuhvat, broj stanovnika i stanova, gustoća stanovanja i izgrađenosti)

Obvezujući dokument prostornog uređenja za područje obuhvata Urbanističkog plana uređenja naselja Dvor je Prostorni plan uređenja Općine Dvor.

Prostorni plan uređenja Općine Dvor predstavlja temeljni dokument prostornog uređenja područja općine. Kao glavni ciljevi razvoja općinskog značaja navedeni su:

- razvoj obrtništva i malog poduzetništva, pri čemu treba "iskoristiti" smještaj u pograničnom području,
- razvoj turizma i komplementarnih djelatnosti, prvenstveno podizanjem razine opremljenosti sadržajima u funkciji turizma,
- razvoj "ekološke" poljoprivrede, tj. proizvodnje zdrave hrane,
- podizanje razine komunalne opremljenosti prostora,
- razvoj društvene infrastrukture.

Osnovni cilj dugoročnog razvitka definiran je kao poboljšanje kvalitete života stanovnika, uz očuvanje prirodnog i kulturnog identiteta područja.

Obuhvat Urbanističkog plana uređenja određen je Prostornim planom uređenja Općine Dvor.

1.1.6. Ocjena mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Naselje Dvor središnje je naselje općine smješteno uz rijeku Unu. Smjernice i obaveze preuzete iz Prostornog plana uređenja Općine Dvor (PPUO), a posredno i iz Prostornog plana Županije su poticanje i oživljavanje malog poduzetništva i obrtništva.

Obzirom na smještaj u pograničnom području postoje velike mogućnosti za razvoj gospodarskih djelatnosti, posebno obrtništva i malog poduzetništva. Stoga je Prostornim planom uređenja općine predviđeno nekoliko zona poslovne i proizvodne namjene.

Upravo ta okolnost može pozitivno utjecati na dosadašnje negativne demografske pokazatelje, tj. može zaustaviti odlazak radno sposobnog, uglavnom mlađeg stanovništva.

Ljepota i očuvanost prirode kao i bogatstvo graditeljske baštine može dodatno doprinijeti razvoju naselja Dvor. Proglašenjem zaštićenih dijelova prirode stvorili bi se uvjeti i za razvitak turizma, plasman na tržište proizvoda zdrave hrane, lovni turizam i sl.

Urbanističkim planom uređenja potrebno je odrediti budući način korištenja danas neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja, koje se svojim najvećim dijelom nalazi zapadno od državne ceste.

Ograničenja u razvoju vezana su prvenstveno na potrebu očuvanja krajobraznih osobitosti područja i zaštita od voda. Također, problem predstavlja i danas neriješena odvodnja i deponiranje raznih vrsta komunalnog otpada.

Cjelokupno područje Općine Dvor pripada u pogranično područje Sisačko-moslavačke županije. To je izrazito depopulacijsko područje, za koje Prostorni plan županije navodi da su potrebne posebne poticajne mjere na nivou nacionalnog programa obnove i razvitka, te primjerene planske koncepcije razvoja na županijskoj razini.

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA OPĆINSKOG ZNAČAJA

Osnovni cilj prostornog uređenja naselja Dvor jest postizanje više razine urbanog standarda naselja, što će omogućiti daljnji razvitak uloge upravnog, gospodarskog, kulturnog i prosvjetnog centra općine.

2.1.1. Demografski razvoj

Osnovni i daljnji demografski cilj je zaustavljanje makar i relativnog pada broja stanovnika prvenstveno kroz stambeno zbrinjavanje, osiguranje radnih mjesta, te osiguravanje kulturnih, društvenih i dr. sadržaja uz stanovanje.

Za sva naselja omogućiti domicilnom stanovništvu, osim stanovanja i gospodarski razvoj, kako bi se zaustavila tendencija prostorno-demografske neravnoteže.

Posebnim poticajnim mjerama afirmirati povratak stanovništva.

Demografsku procjenu za razdoblje od sljedećih deset godina je vrlo teško napraviti, ali na osnovu očekivanja broj stanovnika u Općini Dvor doseći će 8.000-9.000.

Planirati razvoj infrastrukturne mreže na način da se problemska područja (pogranična, ruralna) što bolje povežu s razvojnim središtima, u skladu sa zakonima iz domene obiteljskog života, materinstva, socijalne i zdravstvene zaštite, odgoja djece i sl. utvrditi specifične stimulativne mjere i poticati organiziranje institucija u tom djelokrugu, stvarati pozitivno duhovno, kulturno i civilizacijsko ozračje.

2.1.2. Odabir prostorne i gospodarske strukture

Svako naselje, osim svoga tijela (fizičke strukture) ima i svoju dušu (povijest, tradiciju, "sliku", suptilne materijalne i nematerijalne sustave koji snažno utječu na kvalitetu života).

"Slika" naselja, sustav zelenila, sustav pješačkih prometnica, sustav biciklističkih prometnica, sustav simboličkih lokaliteta, sastavnice kulture života i rada koje nisu proglašene zaštićenima po posebnom zakonu, poveznice s bitnim sastavnicama okolnog prostora, sve to bitno utječe na koncepciju prostorne organizacije naselja za koje se donosi urbanistički plan uređenja.

Urbanističkim planom uređenja potrebno je omogućiti racionalno korištenje prostora te razvitak temeljen na načelu održivosti. Pri tome treba težiti postizanju optimalnog i uravnoteženog odnosa između postojećeg i planiranog dijela naselja, uz određivanje takvog načina gradnje koji je primjeren okruženju.

Vezano na razvitak pojedinih grana **gospodarstva**, u okviru područja obuhvata ovog plana najznačajnije je ubrzati razvoj obrtništva i male privrede radi prijeko potrebnog preobražaja gospodarske strukture i boljeg zadovoljavanja potreba privrede, stanovništva i izvoza, te većeg uključivanja individualnih radnika s vlastitim sredstvima.

Općenito, uređenje i izgradnju novih sadržaja potrebno je planirati i provoditi tako da se maksimalno očuva izvorna vrijednost prirodnog i kulturno-povijesnog okruženja, poštujući gradnju danog područja, tj. lokalnog ambijenta.

Također cilj je potaknuti okrupnjavanje, nužnu parcelaciju i opremanje zemljišta u gospodarskim zonama, tj. osigurati ponudbeni materijal za ulaganje domaćih ili stranih ulagača.

2.1.3. Prometna i komunalna infrastruktura

Vežano na razvoj **infrastrukturnih sustava**, neke od smjernica su:

- u cestovnom prometu potrebno je stalno unapređivati sigurnost prometa na najfrekventnijim pravcima i dionicama državnih cesta, prvenstveno kroz naselja. Za lokalne je ceste, u okviru nadležnosti Županijske uprave za ceste, potrebno izraditi cjelovit program upravljanja s listom prioriteta zahvata,
- u telekomunikacijskom prometu potrebno je povećati i modernizirati postojeće kapacitete i izgraditi preostalu mrežu odašiljača u svrhu poboljšanja čujnosti,
- prioriteta mjere vezane na elektroopskrbu odnose se na izgradnju trafostaničnih postrojenja i odgovarajućih dalekovodnih veza, te postupno moderniziranje i razvoj niskonaponske mreže,
- u vodnogospodarskom sustavu prioriteta je opskrbiti pitkom vodom dijelove naselja koja nemaju riješenu vodoopskrbu. Neke od smjernica za učinkovito korištenje voda, te zaštitu voda od zagađivanja su:
  - osigurati dovoljne količine vode za stanovništvo i gospodarstvo,
  - osmisлити koncept odvodnje otpadnih i oborinskih voda, te uspostavljati sustav kanalizacije u naseljima unutar i na obodu vodocrpilišnih područja,
  - zaštititi vodotoke od zagađivanja, izgradnjom kanalizacije i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda prije upuštanja u recipijent,
  - unaprijediti stalno praćenje kvalitete voda, kontrole zagađivanja i dr.

2.1.4. Očuvanje prostornih posebnosti naselja odnosno dijela naselja

Razvoj naselja Dvor treba biti takav da ne naruši prostorni identitet i prirodne datosti područja. Prvenstveni cilj očuvanja prostornih posebnosti naselja je sačuvati karakterističnu sliku prostora i njegova prirodno okruženja, te planski odrediti neizgrađene zelene površine unutar naselja kao posebno obilježje identiteta.

U planiranju prostornog razvoja Dvora potrebno je:

- očuvati povijesni ambijent naselja,
- omogućiti sanaciju postojeće izgradnje, te odrediti tipologiju nove izgradnje na danas neizgrađenim područjima. Regulacijom neizgrađenih i neuređenih površina treba se odrediti okvir za stvaranje kvalitetnih urbanih mikroambijenata te stvoriti prepoznatljiva slika naselja,

- osigurati poteze zelenila između pojedinih dijelova naselja, uređenjem parkovnih, pejzažnih i zaštitnih površina na cijelom području obuhvata, kao posebnih zona ili dijelova pojedinih funkcionalnih zona, što treba biti jedan od prioriteta ovog plana,
- unaprijediti sustav urbanog uređenja i pojedine infrastrukturne sustave, odrediti, tj. osigurati površine za razvoj novih funkcija i sadržaja.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA ODNOSNO DIJELA NASELJA

Neupitno je da će naselje Dvor ostati upravno, obrazovno, kulturno i gospodarsko središnje mjesto za pripadajuće ruralno područje, koje je administrativno definirano kao Općina Dvor.

Naselje Dvor ima svoju autonomnu turističku atrakcijsku osnovu (nepokretni spomenici kulture, pokretni spomenici kulture, zaštićeni spomenici prirode, kultura života i rada, znamenite osobe i povijesne događaje, manifestacije te drugo). Da bi ove potencijalne turističke atrakcije postale realnima, potrebno je poraditi na njihovoj turističkoj dostupnosti, poglavito na njihovoj interpretaciji, što se, između ostalog, treba realizirati i kroz uređenje naselja u turističkom smislu.

Naselje Dvor, nadalje, predstavlja logističko naselje ovog dijela Pounja i Zrinske gore koji, uz ostale dijelove prirodne i graditeljske baštine, imaju sve atribute da u budućnosti preraste u vrhunsku turističku destinaciju.

Ciljeve prostornog razvoja potrebno je uskladiti s očuvanjem povijesne slike naselja uvjetovane konfiguracijom terena i povijesnom strukturom. S obzirom da se povijesni dio naselja smjestio na hrptu manje uzvisine podno brijega i na rubu doline Une, buduće širenje naselja planira se u nizinskome djelu.

2.2.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih i ambijentalnih cjelina

Urbanističkim je planom uređenja potrebno odrediti način korištenja i uvjete gradnje unutar građevinskog područja naselja Dvor. Obilježje izgrađene strukture današnjeg naselja je kontrast između povijesnog dijela naselja i novije strukture.

Za razliku od ostalih naselja u općini, Dvor bilježi povoljnije demografske pokazatelje, stoga su prostornim planom uređenja općine osigurane značajne površine za njen budući razvitak. U budućem načinu korištenja prostora od najvećeg su značenja:

- revitalizacija jezgre naselja, koja je u ambijentalnom smislu najvredniji dio naselja,
- izgradnja novog dijela naselja. Za funkcioniranje tog dijela naselja biti će potrebno izgraditi novi sustav prometnica, određen prema optimalnom rasporedu i veličini planiranih građevnih čestica, koje će biti nešto većih okućnica obzirom na karakter naselja.

Zbog racionalnog korištenja i zaštite prostora potrebno je:

- u cilju poboljšanja ekoloških i mikroklimatskih prilika stvoriti kvalitetan zeleni sustav naselja u vidu mreže parkova, drvoreda i tratina koja prožima naselje te se povezuje sa prirodnim područjem izvan njega,
- prilikom oblikovanja i uređenja zelenih površina u što većoj mjeri zadržati postojeću vegetaciju te je ugraditi u krajobrazno uređenje, a za ozelenjavanje koristiti autohtone biljne vrste,
- prilikom planiranja pojedine dijelove koji su do sada neizgrađeni treba sačuvati kao zaštitne zelene površine, a što veći dio treba sačuvati i pretvoriti u javne zelene površine,
- u što većoj mjeri potrebno je zadržati prirodne kvalitete prostora, odnosno planiranje vršiti tako da se očuva cjelokupan prirodni i kultivirani pejzaž.

2.2.2. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Ovim će se planom omogućiti ne samo proširenje postojećeg naselja, već i njegovo osmišljeno uređenje sustavom novih prometnica, ali i "uvlačenjem" regionalnog parka u tkivo naselja.

Na taj će se način stvoriti privlačan okvir za život i rad stanovnicima Dvora i njezinim posjetiteljima, te kvalitetan odnos prema danas još uvijek sačuvanom pretežno prirodnom krajoliku.

Za postizanje tog cilja biti će potrebno i kontinuirano provođenje programa infrastrukturne rekonstrukcije i revitalizacije, na nivou općine i samog naselja Dvor.

Vezano na područja namijenjena stanovanju, ovim je planom potrebno odrediti razgraničenje površina namijenjenih za stambenu, odnosno mješovitu namjenu, te načine gradnje koji mogu biti individualne i višestambene.

Također će biti potrebno odrediti dovršene dijelove naselja unutar obuhvata plana, gdje će biti moguće održavanje i manji zahvati, tj. sanacija građevina, područja nove gradnje, te područja u kojima je nužna sanacija građevina i dijelova naselja kroz zahvate uklanjanja, zamjene, rekonstrukcije i obnove.

U razvoju prometnog sustava razlikujemo kratkoročne i dugoročne ciljeve. Među kratkoročne ciljeve, koji se mogu ostvariti u neposrednom razdoblju, može se ubrojiti potreba podizanja i unapređivanja prometno – tehničkih i sigurnosnih elemenata na svim postojećim prometnicama unutar obuhvata plana.

Urbanističkim se planom uređenja stvaraju prostorni preduvjeti za gradnju novih prometnica koje će funkcionalno povezati pojedine dijelove naselja. Osim u dijelu površina koje su namijenjene stanovanju, novim će se prometnicama omogućiti i korištenje planirane zone proizvodne namjene.

Osim cestovnog prometa, planom je potrebno odrediti i sustav pješačkih veza unutar naselja.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

PROGRAM GRADNJE I UREĐENJA PROSTORA

Urbanističkim planom uređenja utvrđen je osnovni način korištenja i uređenja površina, prometne, ulične i komunalne mreže te zelenih površina. Obuhvat Urbanističkog plana uređenja određen je Prostornim planom uređenja Općine Dvor. Ukupna površina obuhvata iznosi 668,0 ha.

U odnosu na postojeću izgrađenost, ovim se planom predviđa značajna kvantitativna i kvalitativna promjena slike naselja. Osim popunjavanja danas neizgrađenih dijelova naselja, predviđeno je i širenje naselja na sjeverozapad i jug, prema rijeci Uni te značajna površina proizvodne namjene smještena na jugozapadnom dijelu područja.

Unutar obuhvata plana potrebno je omogućiti zaštitu, održavanje, sanaciju, interpolaciju te novu izgradnju. Pri tome je potrebno posebno voditi računa o povijesno-ambijentalnim vrijednostima povijesne jezgre naselja.

Građenje ili uređivanje prostora provodit će se temeljem osnovnih planskih pokazatelja kojima je definirana namjena površina, standardi komunalnog opremanja te uvjeti zaštite prirodnih i stvorenih vrijednosti.

3.2. OSNOVNA NAMJENA PROSTORA

Osnovna namjena prostora proizašla je iz utvrđene koncepcije uređenja prikazane u prethodnim poglavljima. Osnovni cilj je stvaranje zaokružene slike naselja, čiji su najznačajniji dijelovi (povijesna jezgra, novi dio naselja, rekreacija) spojeni ne samo kolnim, već i pješačkim i biciklističkim komunikacijama uklopljenim u poteze zaštitnog ili javnog zelenila. Na taj je način omogućeno "stapanje" sa okolnim, još očuvanim i vrijednim prirodnim okruženjem.

Koncepcija prostorne organizacije naselja Dvor u funkciji je održanja identiteta naselja i osiguranja kvalitete života u naselju, te afirmacije novih sadržaja i djelatnosti.

Osnovna namjena prostora sastoji se u podjeli na površine stambene namjene, mješovite namjene, javne i društvene namjene, gospodarske namjene (ugostiteljsko-turističke i proizvodno-poslovne i poslovne), sportsko – rekreacijske namjene, javne i zaštitne zelene površine te površine infrastrukturnih sustava.

Stambena namjena (S)

Površine stambene namjene su površine u kojima su postojeće i planirane građevine pretežito stambene, a pored stambenih dozvoljava se i gradnja pratećeg sadržaja koji ne ometa stanovanje, odnosno sadržaja koji se prema posebnim propisima može obavljati u stambenim prostorima.

Stambene građevine su građevine do dvije etaže s mogućnošću gradnje podruma i

potkrovlja, stambene ili stambeno-poslovne namjene s najviše tri stana.

Višestambena građevina je građevina s više od tri stana. Višestambene građevine mogu biti stambene ili stambeno-poslovne građevine.

U sklopu građevine osnovne namjene ili kao zasebna prateća građevina na građevnoj čestici osnovne namjene moguće je prisustvo pratećih: javnih, društvenih, trgovačkih, uslužnih, poslovnih i drugih sadržaja, uz uvjet da ne zauzimaju više od 30% građevinske (bruto) površine.

Na području stambene namjene na zasebnim građevnim česticama mogu se graditi građevine i uređivati površine za:

- rekreaciju,
- javne zelene površine i parkove te dječja igrališta,
- prometne, infrastrukturne i komunalne građevine i uređaji.

Prometne, infrastrukturne i komunalne građevine i uređaji ne smiju imati štetan utjecaj na okoliš te ne smiju na bilo koji način ometati stambenu namjenu, pješački prolaz ili slično.

Na površinama stambene namjene ne mogu se graditi građevine za proizvodnju, skladišta, servisi, ugostiteljski sadržaji i sl., tj. sadržaji koji bukom, mirisom ili intenzitetom prometa ometaju stanovanje.

Površine stambene namjene određene ovim planom zauzimaju površinu od 73,62 ha, tj. 11,09% od ukupne površine obuhvata UPU-a.

Mješovita namjena - pretežito stambena (M1)

Na površinama mješovite namjene moguće je graditi građevine i uređivati prostore mješovite - pretežito stambene namjene (M1), gdje su postojeće i planirane građevine pretežito stambene, a mogući su i drugi sadržaji koji ne ometaju stanovanje.

Na površinama mješovite - pretežito stambene namjene mogu se graditi nove građevine, odnosno uređivati prostori već postojećih građevina za:

- prodavaonice robe dnevne potrošnje,
- tihi obrt i usluge domaćinstvima,
- ugostiteljstvo,
- benzinske stanice,
- druge namjene koje dopunjuju stanovanje, ali ga ne ometaju (osobne usluge, poslovni prostori i dr.).

Sadržaji iz prethodnog stavka mogu biti kao prateći u sklopu stambene građevine, odnosno u zasebnoj pomoćnoj građevini na građevnoj čestici osnovne namjene ili kao samostalni sadržaj na zasebnoj građevinskoj čestici.

Prateći sadržaji iz prethodnog stavka u sklopu stambene građevine, odnosno u zasebnoj pomoćnoj građevini na građevnoj čestici mogu biti do najviše 40% građevinske (bruto) površine građevne čestice.

Na površinama mješovite - pretežito stambene namjene predviđa se obnova i dovršetak naselja omogućavanjem promjene oblika i veličine građevnih čestica, gradnjom novih građevina, interpolacijom, rekonstrukcijom i postupnom zamjenom trošnih građevina.

Na površinama mješovite - pretežito stambene namjene ne mogu se graditi proizvodne građevine, skladišta i drugi sadržaji koji zahtijevaju intenzivniji promet ili na drugi način ometaju stanovanje.

Površine mješovite namjene zauzimaju 27,44 ha tj. 4,13% ukupne površine obuhvata plana.

Javna i društvena namjena (D)

Unutar obuhvata ovog Plana građevine i površine javne i društvene namjene grade se i rekonstruiraju unutar Planom predviđenih površina "Javne i društvene namjene" te unutar površina stambene namjene, mješovite namjene - pretežito stambene namjene te športsko-rekreacijske namjene, kao prateći sadržaj osnovnoj namjeni.

Površine javne i društvene namjene zastupljene su u zoni povijesnog centra Dvora, te na ostalim postojećim i planiranim površinama, a dijele se na:

- upravna (D1)
- socijalna (D2)
- zdravstvena (D3)
- predškolska (D4)
- školska (D5)
- vatrogasni dom (D6)
- kultura (D7)
- vjerska namjena (D8)

Lokacije za smještaj građevina za obavljanje javne i društvene djelatnosti prikazane su kartografskim prikazom broj 1. "Korištenje i namjena površina".

Na području namjene "Javna i društvena namjena" mogu se graditi građevine i uređivati površine za obavljanje javne i društvene djelatnosti te građevine i površine za obavljanje drugih djelatnosti koje upotpunjuju i služe osnovnoj namjeni.

Na površinama i građevnim česticama za javnu i društvenu namjenu moguće je uređenje zelenih i parkovnih površina te dječjih igrališta, a izgradnja stambenih i poslovnih građevina nije dopuštena.

Površine javne i društvene namjene zauzimaju ukupno 6,48 ha, odnosno 0,98% ukupne površine obuhvata UPU-a.

Gospodarska namjena (T, I-K i K)

Površine gospodarske namjene određene su za ugostiteljsko - turističku (T1, T) te proizvodno-poslovnu namjenu (I-K) i poslovnu namjenu (K).

Površina ugostiteljsko - turističke namjene (T1) namijenjena je gradnji i rekonstrukciji hotela na području šume Lebrenica, koja ima za cilj promovirati značajan krajobraz

Lebrenica i osigurati funkciju vidikovca, te gradnji i uređenju pratećih ugostiteljskih, kulturnih (galerija, muzej i sl.), zabavnih i drugih sadržaja, info punkta te parkirališta i dr.

Zona ugostiteljsko - turističke namjene (T) obuhvaća lokaciju Laudonov šanac na području šume Lebrenica, koja je ujedno i evidentiran arheološki lokalitet. Lokalitet je potrebno adekvatno prezentirati na temelju posebnog projekta i uključiti u program turističke ponude. Moguća je gradnja popratnih sadržaja na temelju rezultata istraživanja i posebnog projekta odobrenog u upravnom postupku.

Ukupna površina sadržaja ugostiteljsko - turističke namjene iznosi 2,24 ha, odnosno 0,34% ukupne površine obuhvata plana.

Proizvodno-poslovna (I-K) namjena obuhvaća djelatnosti kao što su proizvodni, obrtnički, zanatski i gospodarski pogoni svih vrsta. Uz osnovnu djelatnost moguće je razviti i drugu djelatnost - prateću ili u funkciji osnovne djelatnosti, na način da ona ne ometa proces osnovne djelatnosti, kao što su upravne, uredske, trgovačke, servisne te skladišne građevine i sl.

Površine poslovne namjene (K - K1, K2 i K3) namijenjene su poslovnim djelatnostima kao što su uslužni sadržaji, trgovački sadržaji, skladišta, uredske zgrade, javne garaže, zanatske djelatnosti, komunalno servisne i druge djelatnosti.

Na površini gospodarske namjene - proizvodno-poslovne i poslovne namjene nije dopuštena gradnja građevina za djelatnosti koje koriste, proizvode ili ispuštaju opasne tvari (definirane zakonskim propisima), odnosno koje imaju negativan utjecaj na okolinu.

Ukupna površina zone proizvodno-poslovne i poslovne namjene unutar obuhvata UPU-a iznosi 26,36 ha, odnosno 3,98% ukupne površine obuhvata UPU-a.

Sportsko – rekreacijska namjena (R1, R2, R3)

Površine za gradnju i rekonstrukciju građevina i uređenje površina za obavljanje sportsko-rekreacijske djelatnosti ovim Planom utvrđuju se kako slijedi:

- sportsko-rekreacijska namjena - sport (R1),
- sportsko-rekreacijska namjena - rekreacija (R2),
- sportsko-rekreacijska namjena - kupališta uz Unu (R3)
- rekreacija na području značajnog krajobraza Lebrenica.

Na području namjene iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka dozvoljava se rekonstrukcija i dogradnja postojećih građevina i površina te gradnja i uređenje zatvorenih športskih građevina (dvorana i sl.) te otvorenih športskih građevina, športsko-rekreacijskih terena na otvorenom (za mali nogomet, košarku, odbojku, i sl.) i pratećih sadržaja, javnih i zelenih površina, cesta, parkirališta, garažnih građevina te objekata i uređaja komunalne infrastrukture.

Na području namjene iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka dozvoljena je gradnja i uređenje otvorenog igrališta, otvorenih i natkrivenih gledališta te pratećih građevina i prostorija koje služe i upotpunjuju osnovnu djelatnost (svlačionice, sanitarije, klupski prostori, manji ugostiteljski i trgovački sadržaji, spremišta, infrastrukturne građevine i uređaji i slično)

pod uvjetom da se navedene građevine grade istovremeno ili nakon uređenja sportsko-rekreacijskih građevina i površina.

Sportsko-rekreacijske namjena (R3) obuhvaća površine uz rijeku Unu koje bi se koristile kao gradski kupališni prostori. Na tim površinama nije dozvoljena gradnja nikakvih zidanih zgrada, odnosno građevina. Moguća je postava montažnih prizemnih paviljona koji su isključivo u funkciji kupališta (kupališne garderobe, nadstrešnice, sanitarije i sl.). Nije dozvoljeno uređenje parkirališta.

Građevine i površine iz stavka 1. podstavaka 1., 2. i 3. ovog članka dozvoljeno je koristiti za odvijanje sportskih i drugih periodičnih manifestacija komercijalnog i zabavnog karaktera.

Rekreacija na području Park šume Lebernica obuhvaća rekreaciju po postojećim pješačkim i biciklističkim stazama.

Površina sportsko-rekreacijske namjene (ne uključuje površinu šume Lebernica) zauzima 6,31 ha, tj. 0,95% ukupne površine obuhvata UPU-a.

Javne zelene površine (Z1,Z2)

Sustav zelenih površina naselja Dvor predstavlja funkcionalnu cjelinu međusobno povezanih zelenih sastavnica naselja.

Javne zelene površine na području obuhvata ovoga Plana utvrđene su kao:

- javni park (Z1),
- dječje igralište (Z2) te
- ostale zelene površine.

Javne zelene površine namijenjene su uređenju, sadnji i održavanju zelenila, te gradnji i uređenju pješačkih puteva, biciklističkih staza, dječjih igrališta, višenamjenskih paviljona i manjih komunalnih građevina. Na području ostalih zelenih površina uz prethodno navedeno moguće je graditi i benzinske stanice.

Prilikom oblikovanja parka potrebno je voditi računa o prirodnim karakteristikama prostora i okolnim namjenama.

Dječje igralište moguće je planirati unutar zone mješovite i stambene namjene.

Na području obuhvata Plana postoje dvije površine javnog parka, u samom središtu Dvora pravokutnog oblika na povišenom platou i mikrourbanu jezgru koja se razvila uz raskrižje putova u podgrađu ispod platoa.

Na postojećim površinama javnog parka zadržava se postojeće zelenilo, a uređenje i mogući sadržaji javnog parka odrediti će se temeljem hortikulturnog projekta u skladu sa mišljenjem stručnjaka i smjernica za daljnju njegu.

Urbanističkim planom uređenja određene su površine namijenjene izgradnji dječjih igrališta i ostalih zelenih površina.

Navedene površine potrebno je opremiti kvalitetnim elementima urbane opreme i urbanog mobilijara, kao što su oprema za dječja igrališta, javna rasvjeta, klupe za sjedenje, koševi za otpatke, nadstrešnice i drugi elementi urbane opreme i urbanog mobilijara.

Ukupna površina javnih zelenih površina iznosi 3,1 ha, tj. 0,47% ukupne površine obuhvata UPU-a.

Zaštitne zelene površine - Z

Zaštitne zelene površine (Z) na području obuhvata Plana planirane su između dviju različitih namjena ili između javne (infrastruktura - promet) i privatne površine, a oblikovane su radi zaštite okoliša (zaštita od buke, zaštita zraka i drugo).

Zaštitne zelene površine nejednolike širine određene su i kao zaštitni pojas između rijeke Une i nasipa, odnosno naselja.

Zaštitne zelene površine zauzimaju površinu od 151,96 ha, tj. 22,81% ukupne površine obuhvata UPU-a.

Površine infrastrukturnih sustava (IS)

Površine infrastrukturnih sustava na području obuhvata Plana obuhvaćaju infrastrukturne koridore prometnica te površine nasipa (obaloutvrda).

Na površinama infrastrukturnih sustava mogu se graditi komunalne građevine i uređaji, infrastrukturne građevine te uređivati zelene površine.

U sklopu koridora prometnica mogu se graditi benzinske pumpe, autopraonice i sl. prateći sadržaji. Benzinske pumpe mogu se smjestiti također unutar mješovite namjene (M1) te na području ostalih zelenih površina (Z).

Groblja

Na području obuhvata Plana utvrđene su dvije površine postojećih groblja.

Na površinama za uređenje groblja pored grobnica mogu graditi prateće građevine (vjerske građevine, mrtvačnice i sl.).

Kao prateći sadržaji na površinama za uređenje groblja mogu se graditi trgovačke i poslovne građevine koje nadopunjavaju osnovnu funkciju (cvjećarnice, kamenoklesarske radionice, prodavaonice potrepština za groblje i sl.).

Poljoprivredno tlo

Poljoprivredne površine unutar obuhvata Plana obuhvaćaju negrađevinske površine poljoprivrednog tla isključivo osnovne namjene - vrijedno obradivo tlo P2 kategorije zemljišta: polivalentna proizvodnja žitarica, industrijskih kultura, krmnih kultura i drugih jednogodišnjih kultura.

Šumske površine

Šumske površine unutar obuhvata Plana obuhvaćaju negrađevinske površine šume isključive namjene: gospodarska šuma (Š1) i šuma posebne namjene (Š3).

Šuma gospodarske namjene iz prethodnog stavka namijenjena je gospodarskom korištenju: sječa za drvenu građu, lov i uzgoj divljači, ubiranje šumskih plodina.

Šuma posebne namjene iz 1. stavka ovog članka namijenjena je održavanju ekoloških vrijednosti prostora, rekreaciji i oplemenjivanju krajobraza.

3.3. ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU I NAČIN KORIŠTENJA I UREĐENJA POVRŠINA

Tablica: Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu i način korištenja i uređenja površina

NAMJENA		Oznaka	Ukupno (ha)	% od površine obuhvata
STAMBENA NAMJENA		S	73,62	11,09
MJEŠOVITA NAMJENA - PRETEŽITO STAMBENA		M1	27,44	4,13
Ukupno:			101,06	15,22
JAVNA I DRUŠTVENA NAMJENA	javna i društvena namjena	D	6,48	0,98
	upravna	D1	2,01	0,30
	socijalna	D2	0,06	0,01
	zdravstvena	D3	1,07	0,16
	predškolska	D4	0,62	0,09
	školska	D5	1,25	0,19
	vatrogasni dom	D6	0,63	0,09
	kultura	D7	0,37	0,06
	vjerska namjena	D8	0,47	0,07
Ukupno:			6,48	0,97
GOSPODARSKA NAMJENA	ugostiteljsko - turistička	T, T1	2,24	0,34
	proizvodno-poslovna	I-K	21,02	3,17
	Poslovna	K1, K2, K3	3,1	0,47
Ukupno:			26,36	3,98
SPORTSKO REKREACIJSKA NAMJENA	sportski centar, rekreacija	R1, R2	0,94	0,14
	kupalište	R3	5,37	0,81

	Rekreacija Lebrenica	R	153,01	23,05
JAVNE ZELENE POVRŠINE	javni park	Z1	3,1	0,47
	igralište	Z2		
	ostalo			
Ukupno:			162,42	24,47
ZAŠTITNE ZELENE POVRŠINE		Z	151,96	22,81
INFRASTRUKTURNA NAMJENA			56,23	8,47
GROBLJE			1,55	0,23
Ukupno:			209,74	31,59
∑ ukupno			506,06	76,23

Unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja nalazi se i negrađevinsko područje:

NAMJENA		Oznaka	Ukupno (ha)	% od površine obuhvata
POLJOPRIVREDNE POVRŠINE		P2	20,81	3,13
ŠUMSKE POVRŠINE	Gospodarska šuma	Š1	31,46	4,74
	Šuma posebne namjene	Š3	11,76	1,77
OSTALE POVRŠINE		PŠ	93,78	14,13
Ukupno:			157,81	23,77

3.4. PROMETNA I ULIČNA MREŽA

Na području obuhvata Plana određeni su prostori za izgradnju i rekonstrukciju prometne infrastrukture koji su prikazani na kartografskom prikazu broj 2.A. "Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Prometna i telekomunikacijska mreža".

Planom je omogućena i gradnja ostalih prometnih i pratećih površina i građevina potrebnih za funkcioniranje pojedinih namjena u prostoru, u skladu s detaljnijom dokumentacijom.

Javne prometne površine mogu se smjestiti i u zonama druge namjene.

Građenje novih i rekonstrukcija postojećih građevina prometne mreže vrši se neposrednom provedbom Plana uz posebne uvjete građenja nadležnih ustanova s javnim ovlastima.

Planirano prometno rješenje unutar obuhvata Urbanističkog plana uređenja podrazumijeva regulaciju dijelova postojećih ulica, izgradnju novih ulica, pješačke površine i biciklističke staze, na način da je osiguran usklađen razvoj kolnog i pješačkog prometa.

Planom se za sve građane sukladno Pravilniku o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (NN 151/05) predviđa osiguranje nesmetanog pristupa javnim građevinama, javnim površinama i sredstvima javnog prijevoza.

U raskrižjima i na drugim mjestima gdje je predviđen prijelaz preko kolnika za pješake, bicikliste i osobe s poteškoćama u kretanju moraju se ugraditi spuštene rubnjaci.

Za postojeće ceste u izgrađenim područjima najmanja udaljenost regulacijske linije ulice ne može biti manja od 3,0 m od osi kolnika, osim u već izgrađenim dijelovima naselja, gdje iznimno može biti i manja, ali ne manja od 2,5 m.

Ovim Planom dozvoljava se rekonstrukcija postojećih ulica prema uvjetima za izgradnju nove ulice određene kategorije.

Prilikom gradnje novih dionica cesta ili rekonstrukcije postojećih potrebno je u cijelosti očuvati krajobrazne vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena.

Ukoliko nije moguće izbjeći izmicanje nivelete ceste izvan prirodne razine terena obavezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida i to ozelenjavanjem, formiranjem terase i drugima radovima kojima se osigurava najveće moguće uklapanje ceste u krajobraz.

Priključak i prilaz na javnu cestu izvodi se na temelju prethodnog odobrenja nadležne uprave za ceste u postupku ishoda lokacijske dozvole, a prema Pravilniku o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključka i prilaza na javnu cestu ("Narodne Novine" broj 19/07).

Minimalna udaljenost regulacijskog pravca svih ulica od ruba kolnika treba osigurati mogućnost gradnje odvodnog jarka, usjeka, nasipa, bankine i nogostupa, a ne može biti manja od one definirane odredbama ovog Plana.

Svaka građevna čestica temeljem ovog Plana mora imati osiguran pristup na prometnu površinu. Prometna površina je površina javne namjene ili površina u vlasništvu vlasnika građevnih čestica ili površina na kojoj je osnovano pravo služnosti prolaza a kojom se osigurava pristup do građevnih čestica.

Dozvoljava se posredan pristup minimalne širine 3,50 m (iznimno prilikom rekonstrukcije postojeće građevine 3,0 m) i dužine do 50,0 m.

Oblikovanje i smještaj autobusnih stajališta u zoni Urbanističkog plana uređenja naselja Dvor, je moguć unutar planiranog koridora ulica. Točne lokacije utvrdit će se pri izradi projektne dokumentacije za predmetnu prometnicu.

Autobusna stajališta formirati u skladu s Pravilnikom o autobusnim stajalištima (NN 119/07).

Maksimalna udaljenost autobusnih stajališta smije iznositi maksimalno 500 m.

Postojeće građevine u koridoru državne ceste mogu se rekonstruirati uz odredbe ovog Plana, te uz suglasnost i posebne uvjete nadležne uprave za ceste.

Raskrižje planirane ceste sa državne ceste D47 treba urediti kao kanalizirano križanje gdje je potrebno izvesti dodatnu traku za lijevog skretača.

Sustav glavnih mjesnih ulica

Sustav cestovnog prometa, na području obuhvata Plana, utvrđuje trase planiranih i postojećih dionica glavnih mjesnih, sabirnih i ostalih ulica, te kolno-pješačkih površina.

Podjela prometnog sustava unutar naselja određena je glavnim mjesnim, sabirnim, ostalim i kolno-pješačkim ulicama.

Sustav glavnih mjesnih ulica naselja Dvor čine:

- GP Jurovski Brod (gr. R. Slov.) - gr. R. BiH (postojeća D6),
- Lipik (D5) - Dvor (D6) (postojeća D47),
- Dvor: D47 - D6 (postojeća L33176),
- mogući ili alternativni koridor (trasa) ceste uz nasip potoka Žirovca na jugozapadu.

U grafičkom dijelu plana prikazane su glavne mjesne ulice, oznakama GU I, II, III, IV (postojeće državne ceste D6 i D47, kao i postojeća lokalna cesta L33176) i planiran mogući koridor ceste uz nasip potoka Žirovca GU V.

Minimalni tehnički elementi za izgradnju planirane dionice **glavne mjesne ulice** (GU V) određeni su temeljem računске brzine od 50 km/h, kako slijedi:

- koridor širine 50 m (detaljnou dokumentacijou utvrditi će se točni položaj i karakteristike trase) ,
- maksimalni nagib nivelete 7%(10%),
- broj prometnih traka i širina kolnika 2x3,00 m (ako je na prometnici organiziran javni prijevoz 2x3,25 m),
- poprečni nagib: 2,5 (u pravcu) – 7,0% (u krivini),
- pregledna raskrižja u nivou, proširena, s dodatnim trakama za prestrojavanje (lijevi skretač),
- minimalni razmak raskrižja 200 m,
- pješački nogostupi obostrani ili jednostrani, minimalne širine 1,50 (iznimno 1,00 m),
- ugibališta za autobusna stajališta ako je na prometnici organiziran javni promet,
- zaštitni pojas: 25 m, a mjeri se od vanjskog ruba zemljišnoug pojasa,
- visina prometnog profila: 4,5 m,
- sa prometnice nisu planirani prilazi zgradama,
- potrebno rješenje odvodnje,
- potrebno rješenje javne rasvjete na križanjima.

Sustav sabirnih ulica

Sabirne ulice su: SU I, II, III i planirana sabirna ulica novoug naselja Podove SU IV, koje su u funkciji prihvaćanja prometa iz ostalih ulica i daljnje distribucije na glavnu prometnu mrežu koju čine glavne mjesne ulice.

Minimalni tehnički elementi za izgradnju planirane dionice **sabirne ulice** određeni su temeljem računske brzine od 40 km/h, kako slijedi:

- koridor širine 9 metara (iznimno 7,5 m),
- maksimalni nagib nivelete 10%,
- broj prometnih traka i širina kolnika 2x3,00 (2x2,75m),
- poprečni nagib: 2,5 (u pravcu) – 7,0% (u krivini),
- pregledna raskrižja ,
- pješački nogostupi obostrani ili jednostrani, minimalne širine 1,50 (iznimno 1,00 m),
- popratno zelenilo uz prometnicu,
- visina prometnog profila: 4,5 m,
- sa prometnice postoje prilazi zgradama,
- na prometnici dozvoljeno parkiranje uz dodatak potrebne širine kolnika za parkiranje,
- potrebno rješenje odvodnje,
- potrebno rješenje javne rasvjete na križanjima.

Ostale ulice

Ostale ulice su sve ostale ulice u funkciji pristupa površinama određene namjene na kojima se odvija promet manjeg intenziteta.

Minimalni tehnički elementi za izgradnju planiranih **ostalih ulica** određeni su temeljem računske brzine od 30 km/h:

- koridor širine 9 metara (* iznimno 6 m),
- maksimalni nagib nivelete 12%,
- broj prometnih traka i širina kolnika 2x3,00 (2x2,75m),
- poprečni nagib: 2,5 (u pravcu) – 7,0% (u krivini),
- pregledna raskrižja,
- pješački nogostupi obostrani ili jednostrani, minimalne širine 1,50 (iznimno 1,00 m),
- visina prometnog profila: 4,5 m,
- sa prometnice postoje prilazi zgradama,
- na prometnici dozvoljeno parkiranje uz dodatak potrebne širine kolnika za parkiranje,
- potrebno rješenje odvodnje,
- potrebno rješenje javne rasvjete na križanjima.

Kolno - pješačke površine

Kolno-pješačke ulice su kratki slijepi odvojci, minimalnog poprečnog presjeka, uglavnom kao pristup jednoj parceli (iznimno dvjema).

Minimalni tehnički elementi za izgradnju kolno-pješačkih staza:

- širina kolnika 4,50 – 5,50 m (iznimno 3 m – minimalna širina vatrogasnog pristupa)
- maksimalni nagib nivelete 12%,

---

* unutar novoplanirane zone naselja Podove.

- broj prometnih traka i širina kolnika 2x2,75 m (2x2,25 m),
- poprečni nagib: 2,5 (u pravcu) – 7,0% (u krivini),
- visina prometnog profila: 4,5 m,
- potrebno rješenje odvodnje,
- potrebno rješenje javne rasvjete na križanjima.

Pješačke površine

Unutar obuhvata Plana nalazi se jedna veća pješačka površina koja je ujedno i glavni gradski trg - park. Uređenje i mogući sadržaji javnog parka odrediti će se temeljem hortikulturnog projekta u skladu sa mišljenjem stručnjaka i smjernica za daljnju njegu.

Ostale pješačke površine obuhvaćaju manji broj površina koje vode do glavnog trga – parka.

Za kretanje pješaka mogu se graditi i uređivati, osim pločnika i trgova, i pješački putovi i šetnice. Površine za kretanje pješaka moraju biti dovoljne širine, ne uže od 1,5 m. Iznimno, ovisno o prostornim ograničenjima, mogu biti i uže, ali ne uže od 1,0 m.

Biciklističke staze

Biciklističke staze ne planiraju se kao zasebne površine, već se biciklistički promet odvija unutar koridora postojećih i planiranih ulicama.

Javna parkirališta i garaže

Na području obuhvata Plana nisu predviđene površine javnog parkiranja i garaža.

Parkiranje je omogućeno unutar koridora prometnica i uz građevine javne i društvene namjene.

Parkirališta za zaposlenike i posjetitelje se, na području obuhvata Plana, rješavaju na odnosnim građevnim česticama određene namjene.

Parkiranje i garažiranje vozila rješavat će se na građevinskim česticama (iznimno u sklopu zelenog pojasa uz cestu gdje prostorne mogućnosti dozvoljavaju).

Gradnja parkirališta i garaža određuje se u ovom Planu okvirnim normativom, kojim se propisuje:

Namjena prostora u građevinama	Broj parkirališno-garažnih mjesta na	Potreban broj parkirališno-garažnih (PGM) mjesta
stanovanje	1 stan	1 PGM
industrija i skladišta	1 zaposleni	0,15-0,45 PGM
uredski prostori	1000m ² korisnog prostora	7-20 PGM
trgovina	1000m ² korisnog prostora	20-30 PGM
banka, pošta, usluge	1000m ² korisnog prostora	30-40 PGM
ugostiteljstvo	1000m ² korisnog prostora	15-25 PGM

višenamjenske dvorane	1 gledatelj	0,15 PGM
sportske građevine	1 gledatelj	0,20-0,30 PGM

Minimalne površine parkirališnih mjesta:

- osobni automobili   2,50 x 5,0 m,
- autobusi   3,50 x 12,0 m,
- kamioni i šleperi   3,50 x 20 m.

Minimalna površina parkirnog mjesta za osobe s poteškoćama u kretanju iznosi 3,70 x 5,0 m i od ukupnog broja parkirališnih mjesta minimalna potreba za navedenim parkirnim mjestima iznosi 5 %, odnosno minimalno 1 parkirno mjesto.

3.5. KOMUNALNA INFRASTRUKTURNA MREŽA

Urbanističkim planom uređenja osigurane su površine i koridori infrastrukturnih sustava i to za:

- sustav telekomunikacija i pošte,
- vodnogospodarski sustav,
- energetske sustav.

Infrastrukturni sustavi prikazani su na kartografskim prikazima 2.A " Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Promet, pošta i telekomunikacije " te 2.B " Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Infrastrukturni sustavi i mreže ", a grade se prema posebnim propisima i pravilima struke, te odredbama ovog plana.

3.5.1.Sustav telekomunikacija i pošte

Telekomunikacije

Na kartografskom prikazu br. 2.B "Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Prometna i telekomunikacijska mreža" prikazana je postojeća TK mreža i planirana TK kanalizacija područja, a koja predstavlja infrastrukturnu podlogu buduće TK mreže.

UPS Dvor povezan je najsuvremenijim svjetlovodnim kabelima (SVK), a kroz područje obuhvata Plana prolazi Županijski prsten Jug, sa perspektivom prijelaza SVK preko mosta u Bosanskom Novom u R BiH.

Sve mjesne i međumjesne telekomunikacijske kabele u pravilu treba polagati u koridorima postojećih odnosno planiranih cesta uz regulacijsku liniju ograda, prvenstveno koristeći postojeće koridore.

U profilu planiranih cesta potrebno je osigurati koridor širine 1,0 m za polaganje podzemne telekomunikacijske infrastrukture.

Telekomunikacijsku infrastrukturu u naselju Dvor treba projektirati i izvesti u skladu sa "Pravilnikom o tehničkim uvjetima gradnje i uporabe telekomunikacijske infrastrukture",

prema ostalim posebnim propisima, uvjetima davaoca telekomunikacijskih usluga i pravilima struke.

Kod paralelnog vođenja i križanja telekomunikacijske instalacije i drugih instalacija treba se pridržavati uvjeta o minimalnim međusobnim udaljenostima.

Za potrebe pokretne telefonije postavljena je u zgradi UPS Dvor bazna stanica sa potrebnim antenskim sustavima.

Planom se omogućava gradnja osnovnih postaja za potrebe javne pokretne telekomunikacijske mreže uz slijedeće uvjete:

- osnovna postaja sa antenskim sustavom na postojećim građevinskim objektima koji ne prelazi visinu objekta na koji se postavlja i osnovna postaja visine 2 m iznad najviše točke građevine,
- osnovna postaja sa antenskim sustavom na postojećim građevinama od javnog i društvenog značaja, telekomunikacijskim građevinama, građevinama poslovne namjene i građevinama požarne zaštite do maksimalno 5 m od najviše točke građevine.

Gradnja osnovnih postaja za potrebe javne pokretne telekomunikacijske mreže kao građevina od važnosti za državu predviđena je u skladu sa Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u pokretnoj mreži kojim je određeno da područje pokrivanja mreže mora sadržavati sva županijska središta, gradove i naselja, kao i važnije cestovne i željezničke prometnice te važnije plovne putove na unutrašnjim vodama i teritorijalnom moru RH.

Prilikom izgradnje osnovnih postaja za potrebe javne pokretne telekomunikacijske mreže potrebno je poštivati zakonske odredbe, kao i ostale propisane uvjete za takvu vrstu građevina.

Prilikom izgradnje osnovnih postaja za potrebe javne pokretne telekomunikacijske mreže potrebno je voditi računa o urbanističko-arhitektonskim osobitostima okolnih prostora i vizualnom uklapanju te utvrditi posebne uvjete nadležnog konzervatorskog odjela prilikom izgradnje u obuhvatu zaštite kulturnih dobara i njihovih kontaktnih područja.

Do osnovnih postaja za potrebe javne pokretne telekomunikacijske mreže potrebno je osigurati kolni pristup.

Tehnologija izgradnje širokopojasne pristupne mreže definirat će se izvedbenim projektom, u skladu sa dostignutim standardom na izgradnji takve mreže.

Pošta

Planom se predviđa zadržavanje poštanskog ureda 44440 Dvor, a dozvoljava se i širenje poštanske mreže u zonama poslovne namjene ukoliko se za tim ukaže potreba. U Dvoru će i nadalje poštanski promet obavljati "Hrvatska pošta", d.d. Središte pošta Sisak.

3.5.2. Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba

Vodoopskrba Dvora rješava se dugoročno u sklopu "Regionalnog vodoopskrbnog sustava Pašno Vrelo" koji obuhvaća Hrvatsku Kostajnicu, Hrvatsku Dubicu, Sunju i Dvor, a

bazira se na vodi iz crpilišta "Pašno Vrelo". Trenutno područje Dvora još nije spojeno na navedeni sustav, a da bi se spojio, potrebno je dovršiti magistralni cjevovod Dvor – Kozibrod.

Vodoopskrbni sustav Dvor obuhvaća naselja Dvor, Matijeviće, Vaniće i djelomično Zamlaču i Javornik.

Ovim Planom utvrđen je sustav vodoopskrbe na području naselja Dvor i dijela naselja Matijevići kojim su obuhvaćeni postojeći i planirani cjevovodi te postojeće i planirane vodospreme i crpne stanice za potrebe opskrbe naselja Dvor i Matijevići.

Vodoopskrbni sustav naselja Dvora i Matijevići zasniva se na izvorištu smještenom u dolini rijeke Une, preko dva bušena zdenca instaliranog kapaciteta 7,7 l/s i 4,5 l/s, jednog plitko kopanog zdenca kapaciteta 25 l/s te podzemne crpne stanice nad zdencima i tlačnog cjevovoda do opskrbne mreže profila 200 mm.

Zahvaćena podzemna voda transportira se cjevovodom $\varnothing$ 200 mm, dužine oko 600 m, bunarskim visokotlačnim crpkama u vodospremu "Lebernica" kapaciteta 250 m³ i u vodoopskrbnu mrežu.

Pojedini zdenci na crpilištu su u lošem stanju, pa će u skoro vrijeme biti potrebno izvršiti njihovu revitalizaciju ili izraditi zamjenski zdenac.

Vodovodna mreža, kod radova rekonstrukcije ili kod polaganja novog dijela mreže, se ukapa najmanje 80 cm ispod površine tla, a prema uvjetima nadležnog komunalnog poduzeća.

Vertikalni i horizontalni razmak između instalacija izvodi se minimalno 50 cm. Prijelaz preko vodotoka ili ceste izvodi se obavezno u zaštitnoj cijevi. Za osiguranje toplinske zaštite cjevovoda kao i mehaničke zaštite cjevovoda, debljina zemljanog ili drugog pokrova određuje se prema lokalnim uvjetima.

Uz javne prometnice unutar planiranih, a pri rekonstrukciji mreže i unutar postojećih dijelova naselja izvodi se mreža hidranata u skladu s Pravilnikom o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara. Najveća međusobna udaljenost hidranata je 150,0 metara, a najmanji presjek dovoda je $\varnothing$ 150 mm odnosno pod posebnim okolnostima min. 100 mm.

Minimalna udaljenost hidranata od zida građevine je 5,0 m.

Veći korisnici gospodarske namjene na česticama većim od 10.000 m² grade zasebne interne vodovodne mreže s uređajima za protupožarnu zaštitu.

Rekonstrukciju magistralnih vodova, izgradnju potrebnih vodosprema, prekidnih komora i crpnih stanica uskladiti s stanjem vodoopskrbnog sustava i planiranim potrebama u suglasnosti s nadležnim organima.

Ako na dijelu građevnog područja na kojem će se graditi objekt postoji vodovodna mreža, opskrba vodom rješava se prema mjesnim prilikama. Objekti i uređaji koje služe za opskrbu vodom moraju biti sagrađeni i održavani prema postojećim propisima i s obzirom na podzemne vode locirani uzvodno od mogućih izvora onečišćenja kao što su: fekalne jame, gnojnice, kanalizacijski vodovi i okna, otvoreni vodotoci ili bare i slično.

Za građevine i zahvate čija lokacija i tehnički elementi nisu određeni prethodnim člankom isti će se definirati temeljem dokumentacije višeg stupnja razrade.

Odvodnja

Koncepcija odvodnje otpadnih voda unutar obuhvata Plana sastoji se u izgradnji jedinstvenog kanalizacijskog sustava za naselje Dvor i Matijevići s jednim uređajem za pročišćavanje na području naselja Dvor.

Sustavi odvodnje predviđeni su kao kombinirani sustav odvodnje (postojeći sustav je mješoviti), što znači da će se kanalizacijskom mrežom prikupljati sanitarne i oborinske otpadne vode. Oborinske vode će se odvoditi postojećim sustavom površinske odvodnje, cestovnim rigolima, linijskim rešetkama i sl. do postojećih kanala i preljevnih građevina uz rijeku Unu.

Trase cjevovoda i lokacije građevina i uređaja sustava odvodnje otpadnih voda na području obuhvata Plana prikazane su na kartografskom prikazu broj 2.B "Prometna, ulična i komunalna infrastrukturna mreža - Komunalna infrastrukturna mreža" u mjerilu 1 : 5 000.

Trase cjevovoda i lokacije građevina i uređaja sustava odvodnje otpadnih voda na području obuhvata Plana će se konačno utvrditi lokacijskom dozvolom na temelju projektne dokumentacije, vodeći računa o:

- detaljnoj analizi postojeće kanalizacijske mreže,
- sustavnom sagledavanju problematike oborinskih, i sanitarnih otpadnih voda na području naselja Dvor,
- važećim propisima, konfiguraciji tla, zaštiti okoliša, posebnim uvjetima i drugim okolnostima.

Planom se planira gradnja nove, te rekonstrukcija, obnova i zamjena postojeće kanalizacijske mreže u cilju osiguranja odvodnje cijelog područja obuhvata Plana.

Odvodnju sanitarnih otpadnih voda s cijelog područja obuhvata Plana treba riješiti izgradnjom kanalizacijske mreže, u smjeru planirane lokacije uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na području naselja Dvor.

Sve trase kolektora za odvodnju otpadnih voda odrediti će se na bazi glavnog projekta.

Prilikom izrade glavnih i izvedbenih projekata kanalizacijske mreže odrediti točan položaj svih instalacija infrastrukture kako situacijsko tako i visinski, a u ovisnosti o postojećim instalacijama.

Za kanalizacijsku mrežu nije potrebno osiguravati poseban koridor zaštite cjevovoda.

Veličina čestice za smještaj uređaja za pročišćavanje utvrdit će se na bazi glavnih projekata samog uređaja. Uvjeti ispuštanja otpadne vode nakon pročišćavanja utvrdit će se u skladu s odredbama Pravilnika o graničnim vrijednostima opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama (NN 94/08) i vodopravnih uvjeta Hrvatskih voda.

Prije upuštanja u sustav javne odvodnje sve tehnološke otpadne vode moraju se obraditi na uređajima za predtretman otpadnih voda kako bi se postigle granične vrijednosti pokazatelja, odnosno dozvoljene koncentracije opasnih i drugih tvari za ispuštanje u sustav javne odvodnje prema Pravilniku o graničnim vrijednostima opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama (NN 94/08).

Oborinske vode iz stambenih zona, zona gospodarske namjene i s prometnih površina sakupljaju se u sustav mješovite kanalizacije i odvođe se prema preljevnim građevinama prije ispuštanja u recipijent.

Sva oborinska odvodnja s državne ceste D6 Dvor - Matijevići zbog zaštite postojećeg vodocrpilišta mora se odvesti zatvorenim kanalizacijskim sustavom do recipijenta (van zona sanitarne zaštite), a prethodno obraditi na separatorima mineralnih ulja.

Priključenje na sustav javne kanalizacije se izvodi putem revizijskih i priključnih okana, najmanje dubine 1,00 metar od gornje površine cijevi, na način kako to propisuje poduzeće nadležno za odvodnju.

Za gradnju gospodarskog objekta, u kojoj se obavljaju djelatnosti koje zagađuju vode, u određivanju uvjeta uređenja prostora treba odrediti posebne mjere zaštite okoliša vezane za način rješavanja odvodnje otpadnih voda.

Kanalizacijski sustav naselja Dvor i Matijevići s uređajem za pročišćavanje "Dvor" predviđeno je izgraditi u dvije faze:

- I. faza: - za naselje Matijevići izgradio bi se glavni kolektor s potrebnim crpnim stanicama i tlačnim cjevovodima i dio mreže s crpnom stanicom i tlačnim cjevovodom u neposrednoj blizini vodocrpilišta kako bi se ono zaštitilo, te preljevni objekt. Konačna dispozicija sanitarnih otpadnih voda s područja naselja je ispuštanje putem crpne stanice i tlačnog cjevovoda u postojeću kanalizacijsku mrežu naselja Dvor;
- za naselje Dvor izgradio bi se dio glavnog kolektora od crpne stanice i preljevne građevine do uređaja za pročišćavanje i prva linija uređaja za 1500 ES s ispuštom u rijeku Unu.
- II. faza: - za naselje Matijevići izgradili bi se ostali predviđeni kanali;
- za naselje Dvor izgradili bi se ostali predviđeni kanali sa spojem u postojeći kanalizacijski sustav i druga linija uređaja za pročišćavanje za dodatnih 1500 ES.

Uređenje vodotoka i voda

Na području Općine Dvor postoji pet potencijalnih akumulacijskih objekata: Žirovac, Grabovica, Majdanski potok, Stupnica i Jokinovac. U projektnoj dokumentaciji "Studija režima visokih voda Une kod Dvora i prijedlog rješenja obrane od poplave" (OVP Zagreb, OOUR Projekt, 1978. godine) objekti su predviđeni kao akumulacijski, ali bez obrade tj. nisu definirane veličine mrtvog i korisnog prostora, nego samo potrebnog retencijskog za prihvaćanje 100-godišnjeg vodnog vala.

Prioritetni objekti za potrebe obrane od poplave su retencije Žirovac i Grabovica.

Prikaz potencijalnih akumulacijskih i retencijskih objekata i njihovih karakteristika¹²

¹² Izvor podataka: Studija režima visokih voda Une kod Dvora i prijedlog rješenja obrane od poplave, OVP Zagreb, OOUR Projekt, 1990. godina

vrsta objekta	naziv objekta	vodotok	recipijent	namjena	površina sliva iznad pregrade km ²	volumen 103m ³	zapremine retencijske 103m ³	visina brane	kubatura brane 103m ³
A,R	Žirovac	Žirovac	Una	OP,VO,NA,SR +	44.10	4 010.0	4 010.0	14.5	140
A	Majdanski potok	Majdanski potok	Žirovac	OP,VO,NA,SR +	18.36	1 620.0	1 620.0	-	-
A	Stupnica	Stupnica	Žirovac	OP,VO,NA,SR +	15.96	1 310.0	1 310.0	-	-
A,R	Grabovica	Grabovica	Žirovac	OP,VO,NA,SR +	28.40	2 210.0	2 210.0	18.0	160
A	Jokinovac	Jokinovac	Grabovica	OP,VO,NA,SR +	15.39	1 210.0	1 210.0	-	-

*napomena u projektnoj dokumentaciji samo predviđena namjena

A	akumulacija	OP	obrana od poplave	NA	natapanje
R	retencija	VO	vodoopskrba	SR	sport i rekreacija

Za obranu od poplavlivanja Une postoji nasip duljine 1600 m, te taj nasip nastavlja 400 m za obranu od poplavlivanja potoka Žirovnice. Međutim, kod visokih vodostaja cesta između Dvora i Vanića plavi. Ovaj nasip je tijekom rata miniran, razminiran 2001. godine i saniran u 2002. godini. Nasip se tijekom godine redovito održava (košenje i sječa raslinja u neposrednoj blizini).

Osim ovog postojećeg nasipa postoji projekt novog nasipa za obranu od poplavlivanja Une koji bi štiti i Matijevice (Idejno rješenje zaštite vodocrpilišta od visokih voda).

Zbog neizgrađenog sustava za obranu od poplava povremeno plavi državna cesta Hrvatska Kostajnica-Dvor pa je na lokaciji Struga Banska – Unčani od 60-61 km rijeke Une planirana obaloutvrda. Na predmetnoj lokaciji je planirana obaloutvrda dužine cca 1000,0 m i sanacija klizišta iznad državne ceste D-47 Hrvatska Kostajnica-Dvor.

Energetski sustav

Elektroopskrba

Postojeći dalekovodi na području naselja Dvor zadržavaju se u funkciji koju imaju i danas, a radi kvalitetnog napajanja potrebno je izvršiti obnovu 110 kV DV Poljanice - RS Dvor.

Ukoliko se na području obuhvata Plana pojavi potrošač s potrebom za velikom vršnom snagom koja premašuje broj i kapacitete planiranih TS-ica, lokacija za nove (dodatne) TS-ice osiguravat će se unutar njegove građevinske čestice.

U narednom razdoblju u području obuhvata Plana za elektroenergetsku mrežu naponske razine 20 kV planirano je:

- izgraditi 20 kV kabelsku vezu TS Dvor 5 - TS Dvor 1 - TS Hotel, zbog potrebe napajanja TS Dvor 1, koja bi napajala električnom energijom uže središte naselja Dvor;

- zamjena postojećih nadzemnih vodova podzemnim kabelima i rekonstrukcija postojećih trafostanica;
- izgradnja novih kabelskih transformatorskih stanica 20/0,4 kV i izgradnja podzemne niskonaponske mreže prema potrebama potrošača;
- povezivanje više trafostanica podzemnim kabelskim vodovima u svrhu osiguranja mogućnosti dvostranog napajanja.

Izgradnja novih transformatorskih stanica i niskonaponske mreže vezana je prvenstveno uz pojavu novih većih potrošača za čije se potrebe navedeni objekti grade ili prilagođavaju. Iznimno je dozvoljeno lociranje novih trafostanica i na drugim lokacijama ukoliko se pri izradi projektne dokumentacije za tim ukaže potreba.

Novi TS 20/0,4 kV mogu se graditi kao samostojeće građevine ili u sastavu većih građevina.

Rekonstrukcija postojećih i gradnja novih elektroenergetskih građevina (dalekovodi, rasklopno postrojenje i trafostanice), kao i kabliranje vodova određuje se lokacijskim dozvolama temeljenim na rješenjima Ovog Plana, temeljem "Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 do 400 kV" i drugih posebnih uvjeta HEP-a.

Isključuje se građenje novih građevina u koridoru dalekovoda, osim iznimno, a na temelju posebnih uvjeta koje utvrđuje HEP.

Prostor u koridorima dalekovoda mora biti tako uređen da se spriječi možebitna pojava požara.

Javna rasvjeta

Javna rasvjeta izvodi se u sklopu nadzemne niskonaponske mreže ili kao samostalna, na samostojećim stupovima, a prema potrebama će se dograđivati u sklopu postojeće i buduće niskonaponske mreže ili kao samostalna izvedena na samostojećim stupovima.

Detaljno rješenje rasvjete unutar obuhvata Plana potrebno je prikazati u izvedbenim projektima, koji će do kraja definirati njeno napajanje i upravljanje, odabir stupova i njihov razmještaj u prostoru, odabir armatura i rasvjetnih tijela i traženi nivo osvijetljenosti sa svim potrebnim proračunima.

Plinoopskrba

U obuhvatu Plana ne postoje niti se planiraju graditi nove građevine plinoopskrbe.

Komunalni sustav

Otpad

Do ustrojavanja cjelokupnog sustava gospodarenja otpadom, planira se uređenje i korištenje postojećeg odlagališta otpada „Ćore“ u skladu sa zakonskim odredbama, a koje će se sanirati, zatvoriti ili preurediti u pretovarnu stanicu, a sukladno Planu gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije, s početkom rada Županijskog centra gospodarenja otpadom.

Proizvođači otpada i svi sudionici u postupanju s otpadom dužni su pridržavati se odredbi Zakona o otpadu i propisa donesenih temeljem Zakona.

Na prostoru obuhvata Plana moguće je sakupljanje otpada do njegovog odvoza na postojeće odlagalište. Sakupljanje otpada može se ostvariti odgovarajućim spremnicima na svakoj građevnoj čestici, odnosno odgovarajućim spremnicima - kontejnerima unutar čestice javne površine.

Mjesto za sakupljanje komunalnog otpada potrebno je primjereno zaštititi, oblikovati i uklopiti u okoliš na građevnoj čestici, odnosno unutar čestice javne površine.

Odvojeno prikupljanje (primarna reciklaža) korisnog dijela komunalnog otpada predviđa se postavljanjem tipiziranih posuda, odnosno spremnika postavljenih na građevnim česticama i javnim površinama za prikupljanje pojedinih potencijalno iskoristivih vrsta otpada (papir i karton, bijelo i obojeno staklo, PET, metalni ambalažni otpad, istrošene baterije i sl.) koji će biti smješteni na kolnim pristupom dostupna i uočljiva mjesta u skladu s uvjetima nadležne službe.

Za postavljanje kontejnera za komunalni otpad, te sekundarne sirovine (staklo, papir, PET ambalažu i sl.) potrebno je osigurati odgovarajući prostor kojime se neće ometati kolni i pješački promet, te koji će po mogućnosti biti ograđen tamponom zelenila, ogradom ili sl.

Zabranjuje se trajno odlaganje otpada kao i ostavljanje, istovar i/ili odlaganje otpada na mjestima koja za to nisu određena.

Opasni otpad mora se odvojeno skupljati. Proizvođač opasnog otpada obavezan je osigurati propisno skladištenje i označavanje opasnog otpada, do konačnog zbrinjavanja od strane ovlaštenih pravnih osoba.

Zdravstvene ustanove, kao potencijalno mjesto nastanka infektivnog otpada na području naselja Dvor, dužne su postupati u skladu sa zakonskim odredbama (Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom NN 72/07).

Svi poslovni i gospodarski pogoni moraju osigurati prostor za privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada koji mora biti osiguran od utjecaja atmosferilija te bez mogućnosti utjecaja na podzemne i površinske vode, a sve u skladu s odredbama važećeg Zakona i podzakonskih propisa.

Postojeći i novootvoreni prostori za privremeno skladištenje proizvodnog otpada iz stavka 1. ovog članka moraju biti jasno obilježeni, a korisnici moraju voditi evidenciju o vrstama i količinama privremeno uskladištenog otpada.

3.6. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE POVRŠINA

3.6.1. Uvjeti i način gradnje, oblici korištenja

Uvjeti i način gradnje, te oblici korištenja utvrđeni su kartografskim prikazima br. 4.A i 4.B grafičkog dijela plana. Način gradnje određen je za površine stambene i mješovite namjene, a oblici korištenja dani su za sve postojeće površine, te površine namijenjene razvoju i uređenju naselja.

3.6.1.1. Uvjeti i način gradnje

Gradnja stambenih građevina moguća je na površinama stambene (S) i mješovite namjene - pretežito stambene (M1).

Stambene građevine su građevine do dvije etaže s mogućnošću gradnje podruma i potkrovlja, stambene ili stambeno-poslovne namjene s najviše tri stana.

Višestambena građevina je građevina s više od tri stana. Višestambene građevine mogu biti stambene ili stambeno-poslovne građevine.

Uvjet za izgradnju stambenih građevina je uređenost građevne čestice prema Zakonu o prostornom uređenju i gradnji i odredbama ovog Plana (pristup s prometne površine, odvodnja otpadnih voda, osiguran broj propisanih parkirališnih mjesta te priključak na mrežu za opskrbu električnom energijom i vodu).

Na kartografskom prikazu 4.B "Način i uvjeti gradnje - Način gradnje" određene su zone:

- a) stambene izgradnje:
  - SS1 - unutar zone stambene namjene,
  - SS2 - unutar zone mješovite namjene;
- b) višestambene izgradnje VS,
- c) zone mješovitog načina gradnje MG.

Prilikom planiranja, projektiranja i odabira pojedinih poslovnih sadržaja osigurat će se propisane mjere zaštite okoliša (zaštita od buke, neugodnih mirisa, onečišćavanja zraka, zagađivanja podzemnih i površinskih voda i sl.) te će se isključiti one djelatnosti i tehnologije koje svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili potencijalno, ugrožavaju život i rad ljudi, odnosno vrijednosti iznad dozvoljenih granica utvrđenih prema posebnim propisima zaštite okoliša u naselju.

U nastavku je priložena tablica koja prikazuje uvjete građenja za individualnu i višestambenu gradnju:

Uvjeti građenja*	INDIVIDUALNA GRADNJA (individualna građevina i obiteljska kuća)		INDIVIDUALNA GRADNJA (gospodarska građevina)	VIŠESTAMBENA GRADNJA (stambena i stambeno-poslovna)
	SS ₁	SS ₂ i M ₁	SS ₂ i M ₁ samostojeća	VS ₁ i M ₁ samostojeća
	samostojeća/ poluotvorena (dvojna)	samostojeća/ poluotvorena (dvojna)		
Maksimalna gustoća naseljenosti (G _{BS1})	80	80	80	80
Minimalna površina građevne čestice (m ²)	320/300	320/300	400	600
Maksimalna površina građevne čestice (m ²)	2000/1350	2000/1350	2000	-
Maksimalni koeficijent izgrađenosti (K _{ig})	0,3/0,4	0,3/0,4	0,3	0,3
Maksimalni koeficijent iskorištenosti (K _{is})	1,2/1,6	1,2/1,6	-	1,8
Maksimalna visina građevine (E) i (m - do sljemena)	3 nadzemne etaže 1 podzemna etaža 12,0	3 nadzemne etaže 1 podzemna etaža 12,0	2 nadzemne etaže 1 podzemna etaža 10,0	5 nadzemnih etaža 1 podzemna etaža -
Namjena građevine	S	M1	M1	M1
Udaljenost od regulacijske linije prometne površine (m)	5	5	5	6
Udaljenost od ostalih međa (m)	3	3	3	5
Obveza priključka na sustave komunalne infrastrukture (minimalno)	V K E	V K E	V K E	V K E
Prometni pristup	na javno-prometnu površinu	na javno-prometnu površinu	na javno-prometnu površinu	na javno-prometnu površinu
Promet u mirovanju	- parking/garaža na predmetnoj građevnoj čestici; - garaža: u sklopu građevine osnovne namjene ili kao zasebna pomoćna građevina	- parking/garaža na predmetnoj građevnoj čestici; - garaža: u sklopu građevine osnovne namjene ili kao zasebna pomoćna građevina	- parking/garaža na predmetnoj građevnoj čestici; - garaža: u sklopu građevine osnovne namjene ili kao zasebna pomoćna građevina	- parking/garaža na predmetnoj građevnoj čestici; - garaža u sklopu građevine osnovne namjene (podzemna - Po ili nadzemna - S etaža)

Uvjeti smještaja stambene građevine unutar površina stambene namjene (S) i obiteljske kuće unutar površina mješovite - pretežito stambene namjene (M1)

Najvažnije odredbe vezane za izgradnju novih ili uređenje postojećih građevina su slijedeće:

Površina građevne čestice za izgradnju stambene građevine ne može biti manja od:

- 320 m² za slobodnostojeće građevine, osim kod interpolacija u postojećim naseljima (interpolacija predstavlja gradnju na građevnoj čestici koja se nalazi u kontinuirano izgrađenom uličnom potezu, odnosno pretežito dovršenom predjelu grada, a gradnja se izvodi u cijelosti između dvije bočne međe),

- 300 m² za dvojne (poluotvorene) građevine.

Površina građevne čestice za izgradnju obiteljske kuće ne može biti veća od:

- 2000 m² za slobodnostojeće građevine,
- 1350 m² za dvojne građevine.

Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti građevnih čestica:

- za samostojeću građevinu je $k_{ig} = 0,3$,
- za dvojnu (poluotvorenu) građevinu je $k_{ig} = 0,4$.

Maksimalna dozvoljena katnost iznosi tri (3) nadzemne i jedna (1) podzemna etaža.

Najveći dopušteni koeficijent iskorištenosti:

- za samostojeću građevinu je $K_{is}=1,2$,
- za dvojnu građevinu je $K_{is} = 1,6$.

Najveća dopuštena visina stambene građevine iznosi 8,2 m.

Širina građevne čestice na crti građevinske linije zgrade ne može biti manja od:

- 16,0 m, a dužina ne manja od 20,0 m za građenje na slobodnostojeći način,
- 12,0 m, a dužina ne manja od 22,0 m za građenje na dvojni (poluotvoreni) način.

Obvezni građevni pravac udaljen je, u pravilu, najmanje 5,0 m od regulacijske linije i predstavlja granicu gradivog dijela čestice.

Na dijelovima građevne čestice prema susjednim građevinskim česticama udaljena je najmanje jednu polovicu visine zgrade, ali ne manje od 3,0 m.

Iznimno, u već izgrađenim dijelovima građevinskog područja, samostojeća građevina može biti udaljena od jedne međe i manje od 3,0 m, ali ne manje od 1,0 m i bez otvora prema međi ili uz suglasnost susjeda pod uvjetom da smještaj građevina na susjednoj čestici omogućava postizanje propisanog razmaka između građevina, odnosno poštivanja ritma izgradnje u naselju ili dijelu naselja, a sve u skladu s pravilnikom o minimalnim razmacima u slučaju ratnih opasnosti.

Otvorima iz prethodnog stavka ne smatraju se otklopni prozori s neprozirnim staklom veličine 60x60 cm, dijelovi zida od ugrađene staklene opeke u ravnini zida građevine, te fiksni ventilacijski otvori veličine do 30x30 cm kroz koje nije moguće ostvariti vizualni kontakt. Ventilacijski otvori koji služe za ventilaciju ugostiteljskih (kuhinja) i drugih proizvodno-radnih sadržaja s intenzivnim mirisima ili prašinom, trebaju se izvesti vertikalno iznad krovišta zgrade.

Bočni zidovi zgrada, uključujući i pomoćne zgrade koje su svojim zidom prislonjene na granicu susjedne čestice, moraju biti građeni iz vatrootpornog materijala, odijeljeni protupožarnim zidovima, vatrootpornosti najmanje 90 minuta.

Građevine uz državnu i županijsku cestu ne smiju se locirati na udaljenosti manjoj od 1,8 visine građevine mjereno od ruba kolnika te ceste, pri čemu se visinom smatra visina sljemena (ako je zabatni zid paralelan s cestom), odnosno visina vijenca u ostalim slučajevima.

Za novu gradnju, interpolaciju ili zamjensku gradnju građevina u već izgrađenim dijelovima naselja, a gdje za to postoje uvjeti (postava susjednih građevina na regulacijskom pravcu ili kada radi već izgrađenih gospodarskih građevina nije moguća gradnja u propisanoj dubini građevinske čestice od najmanje 3,0 m, dovoljna širina prostora za prolaz komunalnih vozila i slično) može se dozvoliti gradnja građevina i na regulacijskom pravcu.

Udaljenost obveznog građevnog pravca u dijelu koji je evidentiran kao područje zaštite ambijentalne cjeline, prikazano na kartografskom prikazu 3.A "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina", prati ulični niz postojećih građevina (predložit će nadležna konzervatorska služba).

Ako građevinska čestica graniči s vodotokom, udaljenost regulacijskog pravca čestice od granice vodnog dobra odredit će se prema vodopravnim uvjetima. Udaljenost od vodotoka je minimalno 10,0 m, a od ruba bujičnog kanala Žirovca je minimalno 20,0 m.

Građevinska čestica ne može se uređivati na način koji bi onemogućavao uređenje

korita i oblikovanje inundacije potrebne za maksimalni protok vode ili pristup vodotoku.

Odgovarajući prostor za smještaj i parkiranje vozila mora se osigurati na građevinskoj parceli namijenjenoj izgradnji stambenih ili stambeno-poslovnih zgrada.

Određba iz prethodnog stavka obvezno se primjenjuje u postupku izdavanja lokacijske dozvole za novu - neizgrađenu parcelu ili prenamjenu stambenog dijela građevine u poslovni.

Građevinska čestica mora imati neposredan ili posredan pristup na javnu prometnu površinu minimalne širine 3,5 metara. U slučaju posrednog prilaza na javnu prometnu površinu, širina tog prilaza mora iznositi minimalno 3,5 metara s maksimalnom dužinom od 50,0 metara.

Arhitektonsko oblikovanje građevina te građevinski materijali što će se upotrijebiti moraju biti u skladu s uobičajenim načinom građenja na okolnom prostoru i u skladu s krajobrazom.

U starim dijelovima naselja s vrijednom tradicionalnom arhitekturom koristit će se građevinski elementi i materijali što su za taj prostor uobičajeni.

Građevine koje se grade na poluotvoreni (dvojni) način i moraju s građevinom na koju su prislonjeni činiti arhitektonsku cjelinu.

Krovišta mogu biti kosa ili, iznimno, ravna.

Kosa krovišta ne smiju imati nagib veći od 45°.

Pokrov treba biti uobičajen za ovo podneblje i krajobrazna obilježja. Drugi oblici krovišta i druga vrsta pokrovnog materijala (osim salonita svijetle boje) mogu se upotrijebiti za pretežito poslovne zgrade, te za prateće i pomoćne građevine (garaže, spremišta, radionice), odnosno dijelove stambene i stambeno-poslovne građevine koji se oblikuju i koriste kao terase iznad prizemne etaže građevine.

Dopušteno je korištenje-postavljanje "sunčanih" kolektora. Njihova postava mora biti u okviru krovne plohe građevine pri čemu mogu pokriti samo do 50% njezine površine.

Prilikom osvjetljavanja potkrovnih prostorija dozvoljena je izgradnja krovnih kućica i upuštenih krovnih terasa.

Ograda građevinske čestice mora biti najmanje udaljena od osi kolnika, ovisno o vrsti cesta:

- kod lokalnih i nerazvrstanih cesta 4,5 m,
- kod županijskih i kod državnih cesta 7,0 m.

Iznimno od stavka 1. prve alineje ovoga članka, u već izgrađenom dijelu naselja, može biti udaljenost ograde od osi kolnika javno-prometne površine i manja od 4,5 m, ali ne manja od 3,5 m.

Ulične ograde mogu biti maksimalne visine 1,50 m, pri čemu podnožje ograde može biti izvedeno od čvrstog materijala (beton, metal, opeka i slično) najveće visine do 50 cm.

Ograde između građevinskih čestica ne mogu biti više od 2,0 m.

Iznimno od stavka 3. i 4. ovog članka, ograde mogu biti i više od 1,5 m, odnosno 2,0 m kada je to nužno radi zaštite kod stambeno-poslovnih zgrada, ali ne više od 2,5 m.

Dio građevinske čestice oko građevine, potporne zidove, terase i slično treba izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promjeni prirodno otjecanje voda na štetu susjednih građevinskih čestica i građevina.

Prostor oko zgrade uređivat će se, u pravilu, održavanjem i sadnjom autohtonih vrsta zelenila.

Uvjeti rekonstrukcije stambenih građevina

Postojeće obiteljske stambene građevine koje u bilo kojem dijelu premašuju vrijednosti uvjeta utvrđenih ovim Planom, dozvoljeno je rekonstruirati, ali bez povećavanja vrijednosti tih uvjeta.

Prilikom rekonstrukcije moguće je zadržati zatečenu udaljenost građevine od ruba građevne čestice i ukoliko je ista manja od udaljenosti propisane ovom Odlukom, ali se rekonstrukcijom navedena udaljenost ne smije smanjivati.

Neposrednom provedbom ovog Plana nije dozvoljena prenamjena pomoćnih građevina i garaža u stambeni prostor.

Prenamjena postojećih građevina u druge namjene dozvoljena je isključivo u skladu sa planiranom namjenom površina utvrđenom u kartografskom prikazu br. 1 "Korištenje i namjena površina".

Postojeća potkrovlja mogu se prenamijeniti u stambene ili druge prostore ukoliko se prenamjena može izvršiti u postojećim gabaritima.

Izvedena ravna krovišta koja zbog loše izvedbe ne odgovaraju svrsi mogu se preurediti u kosa. Rekonstrukcija će se izvršiti u skladu s lokacijskom dozvolom i regulacijskim uvjetima ovih Odredbi za provođenje.

Rekonstrukcijom dobivena potkrovlja mogu se privoditi stambenoj namjeni.

Ukoliko se etažiranjem povećava broj stambenih jedinica na građevnoj čestici potrebno je osigurati parkirališne normative sukladno ovom Planu.

Uvjeti smještaja pomoćne i gospodarske građevine unutar površina stambene namjene (S) i mješovite - pretežito stambene namjene (M1)

Pomoćne i gospodarske građevine

Pomoćna građevina je svaka građevina (garaže, spremišta, drvarnice, kotlovnice, nadstrešnice i slično) čija je namjena u funkciji osnovne građevine.

Pomoćne građevine mogu se graditi prema slijedećim uvjetima:

- mogu biti prizemnice s potkrovljem bez nadozida;
- visina vijenca, odnosno strehe, ne smije biti viša od 4,5 m od kote konačno zaravnano terena;
- ukupna visina ne smije biti viša od 7,5 m od kote konačno zaravnano terena;
- pomoćne i gospodarske građevine postavljaju se u pravilu po dubini čestice iza građevine osnovne namjene;

- najmanja udaljenost od regulacijskog pravca za garažu u sklopu građevine osnovne namjene iznosi 3,0 m;
- ako se grade na dvojni način potrebno ih je locirati s jedne strane uz susjednu zgradu ili protupožarni zid uz uvjet da nagib krova nije prema toj međi;
- ako se grade na ugrađeni način potrebno ih je locirati s dvije strane uz među susjedne čestice i izvesti s protupožarnim zidom, uz uvjet da nagib krova nije prema tim međama;
- ako imaju otvore prema susjednoj parceli trebaju biti udaljeni od te čestice najmanje 4,0 m;
- ako je nagib krova prema susjednoj parceli i ako je streha udaljena od nje manje od 4,0 m, krov mora imati oluke;
- za oblikovanje građevina vrijede odredbe kao i za stambene građevine.

Pomoćne i gospodarske građevine postavljaju se u pravilu po dubini čestice iza građevine osnovne namjene.

Ako su građene od drveta ili služe za spremanje suhe ljetine, drva i sl., najmanja udaljenost od susjedne čestice iznosi 5,0 m.

Ako se grade na udaljenosti manjoj od 4,0 metra od susjedne čestice, ne smiju se prema toj parceli graditi otvori.

Ako se grade na dvojni način potrebno ih je locirati s jedne strane uz susjednu zgradu, ili protupožarni zid uz uvjet da nagib krova nije prema toj međi.

Uvjeti rekonstrukcije poslovnih, pomoćnih i gospodarskih građevina

Postojeće poslovne, pomoćne i gospodarske građevine sagrađene u skladu s prijašnjim propisima mogu se rekonstruirati i prenamijeniti u postojećim gabaritima, ukoliko nisu zadovoljeni uvjeti propisani ovim Urbanističkim planom uređenja.

Višestambene građevine

Uvjeti smještaja višestambene građevine unutar površina mješovite - pretežito stambene namjene (M1)

Višestambena građevina je stambena ili stambeno-poslovna građevina s više od tri stambene jedinice. Na građevnoj čestici višestambene građevine u pravilu ne mogu biti smještene pomoćne građevine, a neizgrađeni dio građevinske čestice koristi se kao zelena i parkirališna površina.

Višestambene građevine mogu se graditi kao slobodnostojeće.

Minimalna veličina građevinske čestice iznosi 600 m², odnosno zatečena ukoliko se radi o rekonstrukciji postojeće građevine ili interpolaciji.

Maksimalna dopuštena katnost iznosi pet (5) nadzemnih i jedna (1) podzemna etaža..

Najveći dopušteni koeficijent izgrađenosti iznosi $K_{ig} = 0,3$, a najveći dopušteni

koeficijent iskoristivosti iznosi $K_{is} = 1,8$.

Najveća dozvoljena ukupna visina višestambene građevine iznosi 20,0 m.

Višestambene građevine mogu biti samo stambene, a mogu imati i poslovne sadržaje, uz uvjet da se na građevnoj čestici osigura prostor za dostavu te propisani broj parkirališnih mjesta sukladno normativima određenim ovim Planom.

Poslovnim sadržajima smatraju se tihe i slične djelatnosti bez opasnosti od požara i eksplozije: krojačke, postolarske, fotografske radionice, prodavaonice mješovite robe, caffe-i, buffet-i i slično.

Čestica višestambene građevine mora biti uređena kao javno zelena-pješačka površina, a građevina mora biti udaljena od ruba parcele min. 6,0 m, osim u izgrađenim dijelovima ako se izgrađuje kao ugrađena ulična građevina.

Građevina se može postavljati građevinskom linijom na regulacijsku ako je lokacija u već izgrađenom dijelu koji je građen na takav način, a ako se postavlja kao slobodnostojeća na posebnoj parceli mora se osigurati prilaz s javno prometne površine i min. udaljenosti 6,0 m od regulacijske linije, te 5,0 m do ostalih susjednih granica čestica.

Najmanje 20% građevinske čestice mora se urediti kao zelena površina.

Parkiranje vozila rješava se na građevnoj čestici višestambene građevine, odnosno unutar građevine osnovne namjene, u podzemnoj etaži - podrumu ili nadzemnoj etaži - suterenu).

Unutar neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja Dvor, tj. unutar površine mješovite - pretežito stambene namjene gdje se planira višestambena izgradnja, izgradnja poljoprivrednih gospodarskih građevina nije dopuštena.

Uvjeti rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje građevina

Postojeće višestambene građevine koje u bilo kojem dijelu premašuju vrijednosti uvjeta utvrđenih ovim Planom, dozvoljeno je rekonstruirati, ali bez povećavanja vrijednosti tih uvjeta.

Kod rekonstrukcije kojom se povećava broj stanova ili građevinska (bruto) površina potrebno je zadovoljiti parkirališne normative iz Odredbi za provođenje ovog Plana.

3.6.1.2. Oblici korištenja

Analizom postojećeg stanja izgrađenosti i određivanjem planskih smjernica određeni su oblici korištenja za sve već izgrađene površine, odnosno površine na kojima se planira gradnja, bez obzira na namjenu. Tako su prepoznati dovršeni, odnosno djelomično dovršeni dijelovi naselja i područja nove gradnje, a prikazani su na kartografskom prikazu 4.B. "Način i uvjeti gradnje - Oblici korištenja."

Djelomično dovršeni dijelovi naselja

U smislu odredbi ovog Plana, svi ostali izgrađeni dijelovi naselja smatraju se djelomično dovršenim. Na tim se područjima predviđa sanacija pojedinih građevina i dijelova naselja, te promjena stanja građevina (uklanjanje, zamjena, rekonstrukcija, obnova).

Na površinama mješovite namjene moguće je provoditi prenamjenu stambenih sadržaja u prizemnim etažama građevine u različite poslovne i javne sadržaje, pri čemu nova namjena ne smije ugrožavati druge korisnike okolnog prostora.

Na površinama javne i društvene namjene dozvoljava se dogradnja, rekonstrukcija, sanacija i obnova postojeće izgradnje, te nova gradnja u funkciji postojeće namjene.

Na građevnoj čestici osnovne škole moguća je dogradnja, rekonstrukcija, sanacija i obnova postojeće izgradnje, a sve u funkciji korištenja osnovne škole.

Uvjeti korištenja navedenih površina određeni su Odredbama za provođenje plana.

Područja nove gradnje

Područja nove gradnje određena ovim Urbanističkim planom uređenja utvrđena su na svim danas neizgrađenim površinama unutar obuhvata Plana. Uvjeti korištenja navedenih površina određeni su Odredbama za provođenje plana.

3.6.2. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti kulturno povijesnih i ambijentalnih cjelina

Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti prikazana su na kartografskom prikazu broj 3. "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina" u mjerilu 1:5000.

Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti, područja posebnih ograničenja u korištenju te kulturno-povijesnih cjelina određene su ovim Planom te posebnim zakonima i propisima.

Za svu gradnju i uređivanje zemljišta na području vrijednih prirodnih i povijesnih cjelina, te za intervencije na zaštićenim zgradama kulturno povijesne vrijednosti, kao i za gradnju u njihovom neposrednom okolišu, potrebno je u postupku izdavanja lokacijske dozvole zatražiti suglasnost i smjernice za moguće intervencije od nadležne uprave za zaštitu spomenika kulture, odnosno prirode.

Za područja predviđena za zaštitu ovim Prostornim planom obvezna je izrada stručnog obrazloženja ili stručne podloge kako bi se pokrenuo postupak zaštite, a do donošenja odluke o valjanosti prijedloga za zaštitu ta će se područja štititi ovim Planom.

U svrhu sprječavanja uništavanja krajobraza, zakonom zaštićenih prirodnih vrijednosti, kao i ovim Planom prepoznatih i definiranih pojedinih vrijednosti prirodnog i kultiviranog (stvorenog) krajobraza potrebno je:

- očuvati i zaštititi prirodni i kultivirani krajobraz kao temeljnu vrijednost prostora,
- očuvati prirodna staništa, što prirodnija vodena staništa, voditi brigu prilikom gospodarenja šumama, kao i pridržavati se mjera propisanih šumsko-gospodarskom osnovom, čuvati povoljan omjer travnjaka i šikara, uključujući sprječavanje procesa sukcesije

(zaraštavanje travnjaka i cretova), gospodariti travnjacima putem ispaše i režima košnje, prihvatljivo koristiti sredstva za zaštitu bilja i mineralna gnojiva, poticati ekstenzivno stočarstvo i sl.,

- kvalitetu prostora štititi izgradnjom adekvatnih sustava odvodnje,
- zadržavati prirodni tradicijski uzgoj poljoprivrednog zemljišta i šuma te poticati i unapređivati obnovu i održavanje zapuštenih poljoprivrednih zemljišta i poticati tradicionalno poljodjelstvo i stočarstvo,
- očuvati i obnavljati tradicijsko graditeljstvo, ali i sve druge povijesne građevine spomeničkih svojstva kao nositelje prepoznatljivosti prostora,
- očuvati povijesne slike, volumen (gabarit) i obris naselja, naslijeđene vrijednosti krajobraza i slikovitih vizura.

Površine pretežno prirodnog krajolika koje se prostiru na području sjeverozapadno i južno od naselja Dvor potrebno je redovno održavati na temelju šumsko-gospodarske osnove i gospodarenja šuma u okviru programa JP Hrvatske šume.

U područjima krajobraza koja su ujedno zone ekspozicije naselja i vrijednih vizura (pogled s puta prema groblju na plato parka s povijesnim građevinama - označeno na kartografskom prikazu br. 3. "Uvjeti korištenja i zaštite prostora") nova se gradnja mora uskladiti s postojećim stanjem u pogledu izbora lokacije i gabarita gradnje da se ne bi narušile prostorne i šire ambijentalne vrijednosti.

3.6.2.1. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti

Unutar obuhvata Plana ne nalazi se niti jedna prirodna vrijednost zaštićena temeljem Zakona o zaštiti prirode.

Dijelovi prirode predloženi za zaštitu ovim Planom, Prostornim planom uređenja općine Dvor i Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije prikazani na kartografskom prikazu br. 3A "Uvjeti korištenja i zaštite prostora - uvjeti korištenja" u mjerilu 1:5 000 su:

- u kategoriji „regionalnog parka“:
  - dolina rijeke Une,
- u kategoriji „značajnog krajobraza“:
  - brežuljak Lebrenica,
- u kategoriji "parkovne arhitekture":
  - središnji trg-park.

Za predložena područja prirodnih vrijednosti potrebno je razraditi mjere očuvanja i upravljanja te formalno provesti postupak zaštite.

Dolina rijeke Une¹³

Opis područja: Područje predloženog regionalnog parka proteže se uz rijeku Unu od Donjeg Dobretina do Gradine Donje, odnosno do utoka u Savu. Pečat ovom prostoru daje rijeka sa svojom relativno uskom dolinom prekrivenom oranicama i mezofilnim livadama.

---

¹³ - "Studija zaštite prirode", za potrebe izmjena i dopuna županijskog prostornog plana, Državni zavod za zaštitu prirode, Sisačko-moslavačka županija, Zagreb, 2006.

- Regionalni park "Una" - Stručna podloga za zaštitu, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb, prosinac 2006.

Una je jedna od najbolje očuvanih krških rijeka Crnomorskog sliva koja većim dijelom svoga toka čini granicu između Hrvatske i BiH. Iako je Una na području Sisačko-moslavačke županije već na kraju svoga toka te postupno prelazi iz krške rijeke u nizinski tok do svoga ušća u Savu, njezine krajobrazne vrijednosti ovdje su izražene upravo zahvaljujući toj raznolikosti i skladnoj isprepletenosti prirode i ljudskoga utjecaja.

Kod Donjeg Dobretina, gdje Una nakon dužeg prekida ponovno teče međudržavnom granicom, nalazimo posljednje niske sedrene barijere. Korito se proširuje, a u njemu se razvio niz riječnih otoka koji su naročito izraženi na području Hrvatske Kostajnice. Dalje se rijeka nastavlja širiti i prije samoga ušća u Savu meandrira pretvarajući se u tipični nizinski tok.

Ovo područje je vrlo dobro očuvano, bez znatnijih negativnih ljudskih utjecaja. Ovdje su izražene mogućnosti rekreacijskog i ekoturizma, uključujući šetanje po prirodi te vožnje kajakom i kanuom. Turizam je moguće kombinirati s održivom i ekološkom poljoprivredom. Problem predstavlja miniranost dijela područja te nenaseljenost.

S obzirom na prekogranični značaj ovoga prostora, predlaže se zaštita u kategoriji regionalnog parka te donošenje prekograničnog plana upravljanja.

Ciljevi očuvanja: krajobrazne vrijednosti; sedrene barijere; riječni ekosustav

U regionalnom parku dopuštene su gospodarske i druge djelatnosti i radnje kojima se ne ugrožavaju njegove bitne značajke i uloga.

Ekološka mreža¹⁴

Sama rijeka Una je koridor ekološke mreže.

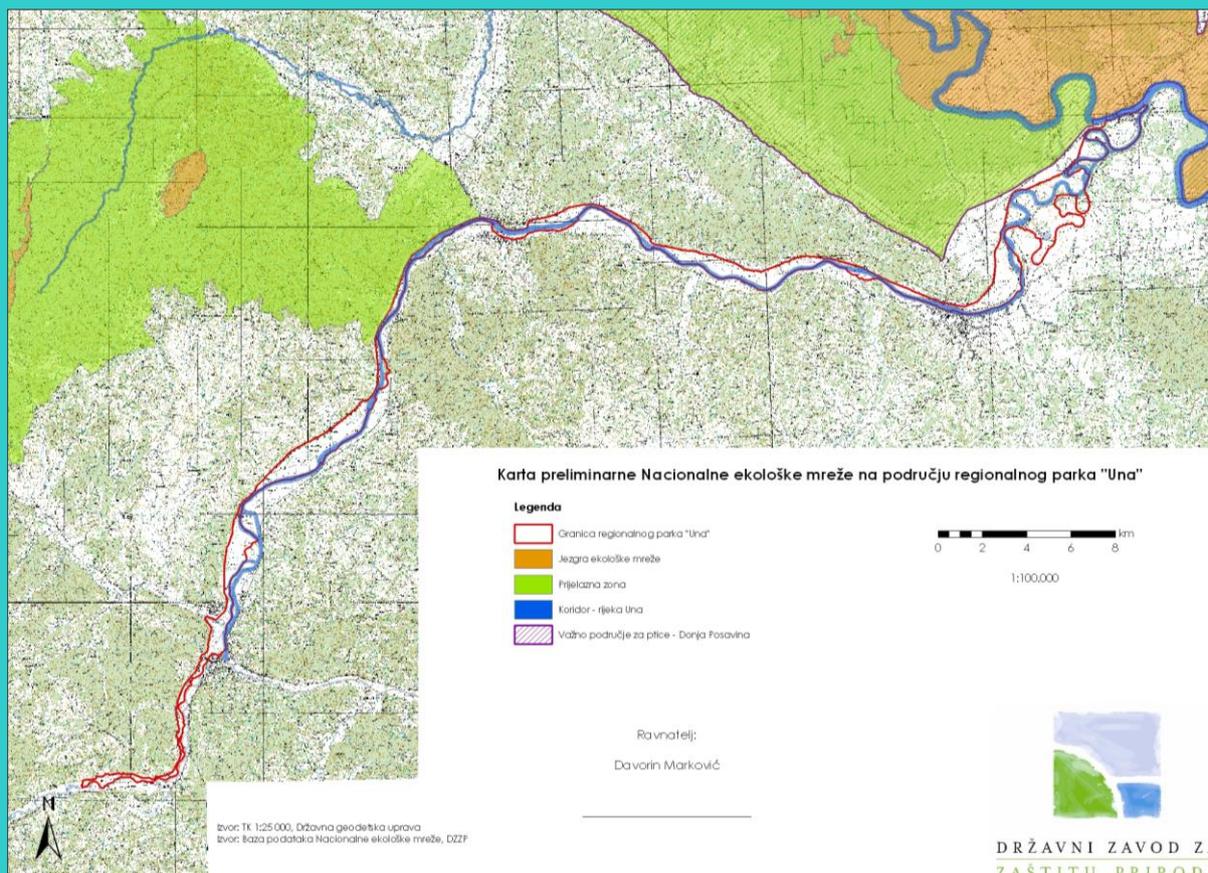
Osim izraženih krajobraznih vrijednosti, dolina Une ima veliku važnost za očuvanje biološke raznolikosti, kao jedna od najbolje očuvanih krških rijeka Crnomorskog sliva. Kao takva uvrštena je u Nacionalnu ekološku mrežu s ciljevima očuvanja riječnog ekosustava, sedrenih barijera kao ugroženog i zaštićenog stanišnog tipa te većeg broja ugroženih i zaštićenih ribljih vrsta.

Zahvaljujući ovakvoj raznolikosti staništa, donji tok Une obiluje ribljim vrstama. Ovdje je područje rasprostranjenosti čak 23 riblje vrste uvrštene u neku od kategorija Crvenog popisa ugroženih slatkovodnih riba Hrvatske. Neke od njih, kao npr. mladica Hucho hucho i ukrajinska paklara Eudontomyzon mariae te peš Cottus gobio koji nije uvršten u Crveni popis Hrvatske, nalaze se na Dodatku II Direktive o staništima, što znači da se radi o vrstama koje su ugrožene na europskoj razini te je za njih potrebno izdvojiti i zaštititi važna staništa.

Riječni koridor Une potrebno je održati radi migratornih aktivnosti unutar područja rasprostranjenosti vrsta te radi povezanosti središnjih jezgri ekološke mreže.

---

¹⁴ Regionalni park "Una" - Stručna podloga za zaštitu, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb, prosinac 2006.

Karta preliminarne Nacionalne ekološke mreže na području regionalnog parka "Una"

Mjere zaštite područja predloženog regionalnog parka "Una":

- vodnogospodarski zahvati koji podrazumijevaju značajno uklanjanje priobalne vegetacije, produbljivanje i izmuljivanje korita te ublažavanje zavoja (nestanak prirodnih meandara) nisu prihvatljivi sa stajališta zaštite prirode odnosno očuvanja bioraznolikosti, povoljnih uvjeta staništa zaštićenih i/ili ugroženih vrsta i krajobraznih vrijednosti ovog područja zbog kojih je ono proglašeno zaštićenim,
- nužno je onemogućiti svako zagađivanje vodotokova kao i trenutno postupati u skladu sa zakonskim odredbama u slučajevima havarije radnih strojeva, izlivanja štetnih tekućina i sl.,
- u cilju očuvanja vodenih staništa i uz njih vezanih vrsta (biljke, vretenca, vodozemci, gmazovi i dr.), neprihvatljivo ih je na bilo koji način zatrpavati i zagađivati,
- nužno je uspostaviti učinkoviti sustav kontrole provedbe mjera i uvjeta zaštite prirode ugrađenih u planove gospodarenja prirodnim dobrima i dokumente prostornog uređenja,
- u cilju očuvanja biološke raznolikosti šumskim resursima je potrebno gospodariti prema načelima certifikacije šuma (Hrvatski nacionalni standard za FSC certificiranje šuma – Načelo 6.),
- radi očuvanja biološke raznolikosti travnjacima je potrebno gospodariti putem ispaše i režimom košnje prilagođenim vrsti travnjaka,
- potrebno je donijeti prostorni plan područja posebnih obilježja regionalnog parka "Una" ; dok se u međuvremenu (do donošenja navedenog prostornog plana) treba spriječiti

divlja i neprimjerena gradnja kroz postojeće važeće dokumente prostornog uređenja (županijski, gradski, općinski planovi i dr.),

- dokumentima prostornog uređenja, ponajprije prostornim planom regionalnog parka, potrebno je definirati zone i uvjete gradnje unutar zaštićenog područja, s naglaskom na važnost očuvanja krajobraznih vrijednosti, tradicionalne arhitekture i korištenja tradicionalnih materijala (npr. drvo),
- pri izgradnji objekata u službi obavljanja redovnih aktivnosti nadležne javne ustanove za upravljanje područjem regionalnog parka (info punktovi, edukativne table i dr.) potrebno je koristiti autohtone materijale (npr. drvo), te sukladno Zakonu o zaštiti prirode ishoditi uvjete zaštite prirode,
- na području regionalnog parka nije prihvatljivo skladištiti tvari štetne za okoliš (pogonska goriva, maziva, PVC materijale, materijale podložne koroziji i dr.),
- manipulaciju naftom i naftnim derivatima, uljima i mazivima potrebno je obavljati uz mjere opreza, na mjestima udaljenim od vodotokova,
- potrebno je sanirati postojeća i onemogućiti nastajanje novih odlagališta otpada,
- u suradnji s Državnim zavodom za zaštitu prirode potrebno je utvrditi zatečeno stanje područja sa stanovišta zaštićenih i ugroženih vrsta te temeljem toga provoditi monitoring zaštićenih i ugroženih vrsta,
- svi planirani zahvati koji mogu imati bitan utjecaj na regionalni park «Una» podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za prirodu, sukladno članku 36. Zakona o zaštiti prirode (N.N. 70/05).

Brežuljak Lebrenica¹⁵

Šuma i vidikovac na lokaciji Laudonov šanac već je dugo u funkciji rekreacije, te je tome prilagođeno i gospodarenje šumom. Ovo područje svojom lokacijom, vegetacijom i dosadašnjom funkcijom posve zadovoljava kriterije zaštitne kategorije.

U značajnom krajobrazu mogu se obavljati radnje koje ne narušavaju izgled i ljepotu krajobraza, ne mijenjaju karakterističnu konfiguraciju terena i zadržavaju tradicionalni način korištenja kultiviranog krajobraza.

Ciljevi očuvanja: funkcija izletišta.

Smjernice: lokaciju šanca sačuvati u postojećem stanju te intervencijom u vršnom dijelu šumske zone osigurati funkciju vidikovca.

Središnji trg-park

Na spomeniku parkovne arhitekture i u njegovoj neposrednoj blizini nisu dopušteni zahvati kojima bi se promijenile ili narušile njegove vrijednosti zbog kojih se štiti.

Potrebno je pribaviti mišljenje stručnjaka o stanju središnjeg trga-parka, te odrediti smjernice za daljnju njegu.

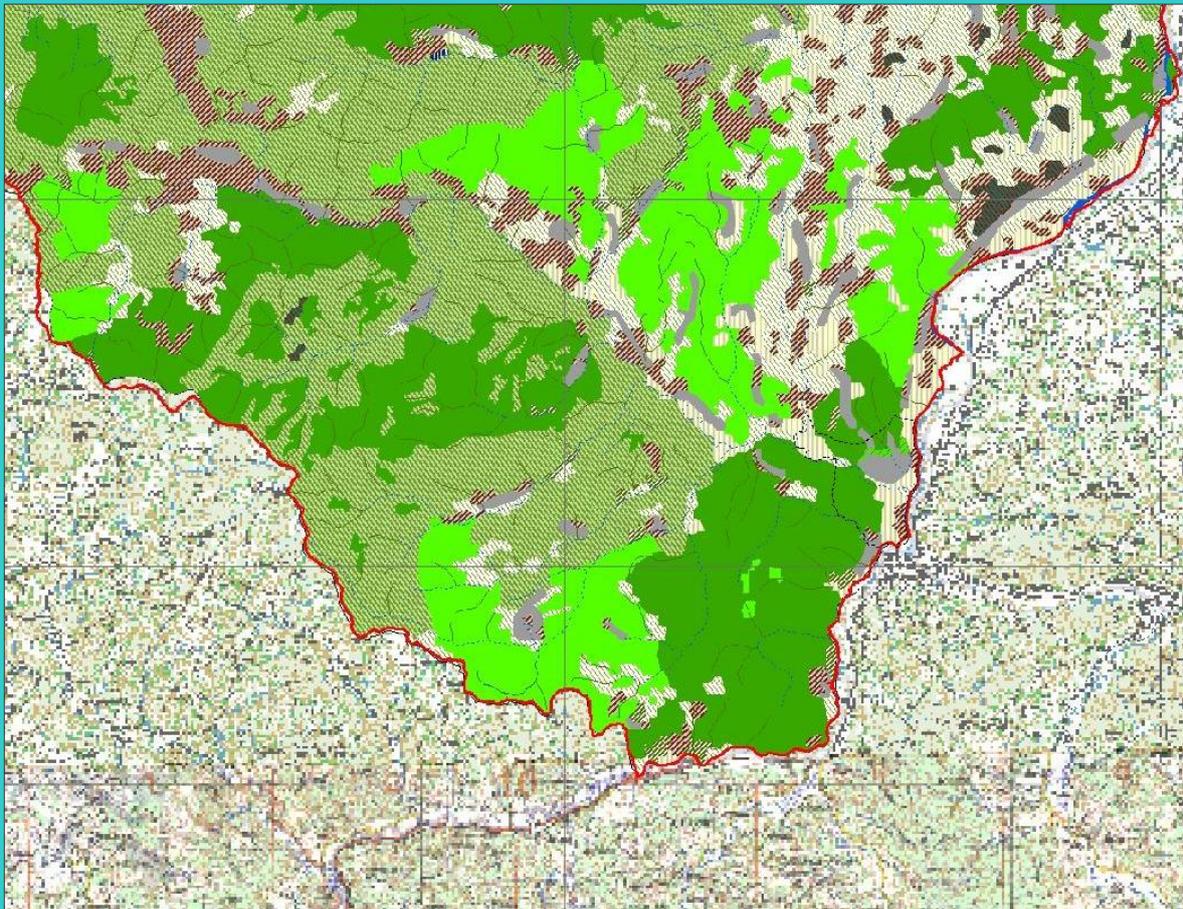
Očuvanje biološke raznolikosti

Ekološki vrijedna područja koja se nalaze na području obuhvata Plana treba sačuvati i vrednovati u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i Pravilnikom o vrstama stanišnih tipova,

¹⁵ Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode, Sisačko-moslavačka županija: "Studija zaštite prirode", za potrebe izmjena i dopuna županijskog prostornog plana, Zagreb, 2006.

karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te mjerama za očuvanje stanišnih tipova (NN 7/06).

Karta staništa na području obuhvata Plana i šire priložena je u nastavku.

Legenda

— Granica Sisacko-mrešćanske županije

Tipovi staništa prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa

NKS KOD, NKS IME

- A11, Stalne stajačice
- A12, Povremeno stajačice
- A13/A41/J44, Neobrađeno i slabo obrađeno obalo stajačica / Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi / Infrastrukturalne površine
- A23, Stalne vodotoči
- A27/A11, Neobrađeno - slabo obrađeno obale tekućica / Stalne stajačice
- A27/A22, Neobrađeno - slabo obrađeno obale tekućica / Povremeni vodotoči
- A27/A22/A11, Neobrađeno i slabooobrađeno obale tekućica / Povremeni vodotoči / Stalne stajačice
- A4*/A21, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi / Mozaik kultiviranih površina
- C22, Vlažne livade Srednje Europe
- C23, Mezofilne livade Srednje Europe
- C23/C22/E31, Mezofilne livade Srednje Europe / Vlažne livade Srednje Europe / Mješovite hrastovo-grabovo i čisto grabovo šume
- C24, Važni, nitrofilni travnjaci i pašnjaci
- C34, Europske suhe vršišne i travnjaci trave tvrdiše
- D1*/E11, Vrbici na sprudovima / Poplavne šume vrbe
- D12, Mezofilne žrnice i sikarske kontinentalnih, izuzetno atlantskih krajeva
- E1*/E12, Poplavne šume vrba / Poplavne šume topola
- E2*, Poplavne šume crne joha - poljskog jasena
- E22, Poplavne šume hrasta lužnjaka
- E3*, Mješovite hrastovo-grabovo i čiste grabovo šume
- E3*/C22, Mješovite hrastovo-grabovo i čiste grabovo šume / Vlažne livade Srednje Europe
- E32, Sjevernoeuropske acidofilne šume hrasta kitak - ta obične breze
- E4*, Sjevernoeuropske neutralne do slaboscidofilne - mezofilne bukove šume
- E12, Sjevernoeuropske, acidofilne bukove šume
- E45, Mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume
- E92, Nasadi četinjača
- F93, Nasadi širokolisnih drveća
- J21, Mozaik kultiviranih površina
- J21/U1/U3*, Mozaik kultiviranih površina / Aktivna seoska područja / Vlažne neproduktivne kulturne zelene površine
- J31, Intenzivno obrađivene oranice i komasirane površine
- J51, Voćnjaci
- J53, Vinogradi
- J31, Javne neproduktivne kulturne zelene površine
- J31, Aktivna seoska područja
- J31, Urbanizirana seoska područja
- J21, Gradske jezgre
- J22, Gradske stambene površine
- J23, Ostale urbane površine
- J41, Industrijski i obrtnička područja
- J42, Odlagališta krutih otpora
- J43, Površinska kopovi
- J42, Umjetna i adaptivna staništa
- A32* 2, Zajednica malo - volio vodorog loč
- A32* 3, Zajednica trokpe vodene leće
- A32* 4, Zajednica velike vodene loče i plivalučo nopske
- A3231, Zajednica zabogniza i nesca
- A41* 1, Tršćaci obično trsko
- A41* 3, Zajednica običnog oblika
- A41* 5, Rogozik s rokolistnog rogoza
- A41* 6, Rogozik uskolisnog rogoza
- A41* 9, Zajednica velike bregvine
- A4125, Močvara obalnog šaša
- A4221, Zajednica dvosupke i vilicastog nesastog šilja
- C2241, Livade busike
- C2242, Livada trburkog i lisijeg šaša
- C2412, Travnjaci grpk i puzave rosulje
- C2414, Livada djeteline i puzave rosulje
- L1211, Mezofilne sikarske žrnice brezuljkastog i crnog vegstacijskog pojasa
- H522, Zajednica očišćenog - up - ve podjagastog jsičevca
- H624, Zajednica pavičastog muhara i buncovotne konice
- H641, Litrne divljeg jačma
- H7* 1, Zajednica voderoc papra i tocjelnog cvozuca
- H7* 4, Zajednica ojalne cikine

3.6.2.2. Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

Sustav mjera zaštite kulturnih dobara i kulturo povijesnih vrijednosti

Područja i građevine graditeljske baštine pod zaštitom koje se nalaze unutar obuhvata ovog Plana štite se u skladu s konzervatorskom podlogom i ovim Planom.

Preventivno zaštićena kulturna dobra prema Konzervatorskoj podlozi

Preventivno zaštićeno kulturno dobro na području obuhvata ovog Plana prema Konzervatorskoj podlozi pripada kategoriji povijesni sklop i građevina:

1. parohijska crkva sv. Velikomučenika Georgija.

Za preventivno zaštićena kulturna dobra te ona za koja je u tijeku postupak utvrđivanja svojstva kulturnog dobra potrebno je ishoditi zakonom propisane suglasnosti od nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara za slijedeće zahvate:

- popravak i održavanje postojećih građevina, nadogradnje, prigradnje, preoblikovanja i građevne prilagodbe (adaptacije), rušenja i uklanjanja građevina ili njihovih dijelova,
- novogradnje na zaštićenim parcelama ili unutar zaštićenih predjela,
- funkcionalne prenamjene postojećih građevina,
- izvođenje radova na arheološkim lokalitetima.

Evidentirana kulturna dobra prema Konzervatorskoj podlozi

Svu evidentiranu graditeljsku baštinu na području obuhvata Urbanističkog plana uređenja koja nema svojstva kulturnog dobra, odnosno nije registrirana ili preventivno zaštićena kao kulturno dobro, a predstavlja vrijednost od lokalnog značenja, prema čl. 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03), lokalna zajednica, tj. predstavničko tijelo općine može zaštititi donošenjem odluke o zaštiti. O ovoj odluci potrebno je obavijestiti nadležnu konzervatorsku ustanovu koja će ta kulturna dobra stručno obraditi i uvrstiti na Listu zaštićenih kulturnih dobara.

Evidentirana kulturna dobra na području obuhvata ovog Plana u kategoriji arheološke baštine su:

- arheološka područja:
  2. Dvor - povišeni plato s parkom u središtu mjesta,
  3. Novsko polje,
  4. Područje uz rijeku Unu nadomak Dvoru.
- arheološki lokaliteti:
  5. Narda,
  6. Podovi,
  7. Laudanov šanac.

Svaka planirana intervencija u području lokaliteta zahtjeva primarno prethodna revizijska rekognosciranja i eventualna pokusna istraživanja zbog određivanja uže zone.

U slučaju građevinskih zahvata u zoni potencijalnih arheoloških lokaliteta ili ubiciranih lokaliteta potrebno je izvršiti prethodna zaštitna istraživanja te odlučiti o tretmanu lokaliteta i/ili eventualnoj promjeni građevinskog projekta.

Za povišeni plato s parkom u središtu mjesta zbog potencijalnog značenja zone (mogući položaj brončanodobne gradine te mogući ostaci objekata iz 18. st.) predlaže se njezina preventivna zaštita i njezino uključivanje u programe istraživanja nadležnih službi i muzejskih ustanova. Predlaže se utvrđivanje svojstva kulturnog dobra, eventualna prezentacija i uključivanje lokaliteta u turističku ponudu.

Područje arheološke zone Novsko polje je potrebno detaljno rekognoscirati i odrediti uže zone zaštite pojedinog lokaliteta. Na ovom području ne preporuča se širenje građevinskog područja, a prije svih većih zemljanih radova nužan je arheološki nadzor. Dopuštena je poljoprivredna obrada tla maksimalno do dubine od 40 cm. Eventualne arheološke ostatke građevina, osobito utvrde Novi Novi, potrebno je adekvatno prezentirati i uključiti u programe turističke ponude.

Za arheološki lokalitet na brdu Narda predlaže se probno arheološko sondiranje koje će odrediti plan daljnjih istraživanja.

Za arheološki lokalitet utvrde Laudonov šanac na brijegu Lebernica potrebno je provesti postupak utvrđivanja svojstava kulturnog dobra. Zaštitom je potrebno obuhvatiti šire područje oko utvrde kako bi se istaknula njezina ambijentalna vrijednost. Arheološkim istraživanjima treba utvrditi pozicije eventualnih građevina unutar zemljanih bedema. Lokalitet je potrebno adekvatno prezentirati na temelju posebnog projekta i uključiti u program turističke ponude. Gradnju eventualnih popratnih sadržaja temeljiti na rezultatima istraživanja i posebnom projektu odobrenom u upravnom postupku.

Nadležnom konzervatorskom odjelu predlaže se da se sljedeća dobra uključe u programe istraživanja i pokrene postupak utvrđivanja svojstva kulturnog dobra, te da se upišu na Listu preventivno zaštićenih kulturnih dobara:

- Laudonov šanac, arheološki lokalitet,
- Novsko polje, arheološko područje,
- Narda, arheološki lokalitet (upis je potrebno izvršiti nakon dobivenih rezultata arheološkim istraživanjima),
- Dvor - središnji plato s parkom.

Evidentirano kulturno dobro na području obuhvata ovog Plana u kategoriji povijesnog sklopa i građevina je:

- 8.** kapela sv. Petra i Pavla.

Evidentirane sakralne građevine lokalnog značaja održavaju se i obnavljaju prema prioritetima lokalne uprave, uz stručnu konzervatorsku pomoć nadležne ustanove.

Nadležnom konzervatorskom odjelu predlaže se da se sakralna građevina kapela sv. Petra i Pavla uključi u program istraživanja i pokrene postupak utvrđivanja svojstva kulturnog dobra, te da se upiše na Listu preventivno zaštićenih kulturnih dobara.

Evidentirana kulturna dobra na području obuhvata ovog Plana u kategoriji civilnih građevina su:

9. zgrada žandarmerije,
10. stambena katnica obitelji Bodlović (liječarna),
11. stambena katnica obitelji Durman,
12. zgrada stare škole,
13. stambena katnica obitelji Zastavniković,
14. parohijska (prizemna) kuća,
15. stambena katnica obitelji Sundać,
16. stambena katnica Ivančić,
17. stambena katnica obitelji Bunjevac,
18. stambena prizemnica Kasap,
19. zgrada (katnica) športskog društva Sokol,
20. stambena katnica obitelji Ivanić,
21. stambena katnica obitelji Matić,
22. stambeno-poslovna zgrada Trgovačkog društva,
23. stambena katnica obitelji Baburko,
24. stambeno-poslovna katnica obitelji Vranešević,
25. zgrada Šumarije,
26. zgrada Hotela,
27. stambena katnica obitelji Bajić,
28. stambena katnica obitelji Pribičević,
29. stambena katnica obitelji Orlović,
30. stambena visoka prizemnica obitelji Karan,
31. stambeno-poslovna katnica obitelji Beronja.

Evidentirane civilne građevine lokalnog značenja održavaju se i obnavljaju prema prioritetima lokalne uprave, uz stručnu konzervatorsku pomoć nadležne ustanove. To se prije svega odnosi na povijesne građevine značajnije javne namjene:

- zgrada Hotela,
- zgrada Šumarije,
- zgrada Trgovačkog društva i
- zgrada športskog društva Sokol.

Evidentirana kulturna dobra na području obuhvata ovog Plana u kategoriji spomen (memorijalnog) objekta su:

32. brončana skulptura ratnika (rad M. Ostoje),
33. postament s bistom ratnog heroja M. Suzića (rad M. Ostoje),
34. postament s bistom ratnog heroja M. Čavića (rad M. Ostoje),
35. spomenik palim borcima i žrtvama fašističkog terora,
36. spomenik žrtvama Domovinskog rata.

Evidentirane pojedinačne memorijalne objekte valja obnoviti i redovito održavati.

Mjere zaštite zone očuvanosti identiteta naselja odnose se na mjere očuvanja pojedinačnih preventivno zaštićenih ili evidentiranih povijesnih građevina i ambijenata unutar urbanističke cjeline.

Za sve građevine unutar zone očuvanosti identiteta mjesta, zbog toga što zahtijevaju specifičan pristup zbog povijesne vrijednosti, prilikom obnove i adaptacije potrebno je zatražiti stručnu i savjetodavnu pomoć od nadležnih tijela.

Nova gradnja se mora uskladiti s postojećim stanjem u pogledu izbora lokacije i gabarita gradnje da se ne bi narušile prostorne i šire ambijentalne vrijednosti, a u skladu sa nadležnim konzervatorskim uredom.

3.6.3. Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite

Temeljem ovog Plana te obvezama planova višeg reda, izradit će se prostorni plan doline rijeke Une (PPPPO).

3.7. SPREČAVANJE NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Zaštita okoliša provodi se sukladno Zakonu o zaštiti okoliša, Zakonu o zaštiti zraka, Zakonu o zaštiti od buke, Zakonu o vodama, Zakonu o otpadu i drugim zakonima i provedbenim propisima donesenim temeljem Zakona te Odredbama za provođenje ovog Plana.

Kao vrlo važan čimbenik zaštite okoliša na prostoru naselja Dvor uspostavljaju se i čuvaju zaštitne i javne zelene površine, posebno uz izgrađene dijelove naselja i duž pojaseva prometnih koridora, te zelenilo na građevnim česticama. Sanitarno zaštitna funkcija zelenila uključuje zaštitu od buke, od zagađenja zraka, zaštitu tla i regulaciju mikroklimе (vjetar, insolacija i drugo).

Unutar građevnog područja naselja Dvor, odnosno u njegovoj neposrednoj blizini, ne mogu se graditi građevine koje svojim postojanjem ili upotrebom, neposredno ili posredno, ugrožavaju život i rad ljudi, odnosno čiji je utjecaj iznad dozvoljenih vrijednosti utvrđenih posebnim propisima za zaštitu okoliša u naselju.

Onečišćenja okoliša čiji su izvor postojeće proizvodne i obrtničke djelatnosti je potrebno rekonstrukcijom tehnološkog procesa svesti na dopuštene razine.

Promet je osnovni izvor buke i onečišćenja zraka u obuhvatu Plana. Gradnjom novih i rekonstrukcijom postojećih prometnica, režimom prometa, organizacijom javnog prometa i drugim mjerama treba postići veću protočnost prometa i smanjenje intenziteta prometa u naselju.

Nepovoljni utjecaj na okoliš s prometnih tokova potrebno je primjenom mjera zaštite svesti na najmanju moguću razinu.

Zaštita tla

Osnovna mjera zaštite tla provodi se građenjem na terenu povoljnih geotehničkih karakteristika.

Zaštitu tla treba neposredno provoditi zaštitom šumskih površina. Šume i šumsko zemljište ne mogu mijenjati svoju namjenu u odnosu na stanje zatečeno stupanjem na snagu

ovog Plana. Izuzetno, šuma se može krčiti za potrebe infrastrukture predviđene ovim Planom i planovima višeg reda.

Poljoprivredno tlo se štiti određivanjem poljoprivredne namjene za veće izdvojene površine obradivog tla P2 kategorije (prikazano na kartografskom prikazu br. 1."Korištenje i namjena površina". Korištenje tih površina treba biti isključivo u sklopu definirane namjene.

Nekvalitetno poljoprivredno zemljište koje ekonomski nije opravdano koristiti u poljoprivredne svrhe može se pošumiti.

Unutar obuhvata Plana nije dozvoljen unos štetnih tvari u tlo, izravno ili putem dispozicije otpadnih voda.

Temeljem Zakona o lovstvu (NN 140/05) i Odluke o ustanovljenju zajedničkih lovišta na području Županije Sisačko-moslavačke, na području Općine Dvor ustanovljena su zajednička lovišta i sve aktivnosti vezane uz lov moraju biti u skladu sa navedenim Zakonom i Odlukom.

Lovišta ne obuhvaćaju zaštićene dijelove prirode ako je posebnim propisima u njima zabranjen lov, rasadnike, voćne i lozne nasade namijenjene intenzivnoj proizvodnji te pašnjake ako su ograđeni ogradom koja sprečava prirodnu migraciju dlakave divljači. Prema Zakonu o lovstvu, zabranjeno je loviti divljač u pojasu 300 m od ruba naselja u nizini i prigorju.

Zaštita zraka

Zaštita zraka provodi se sukladno odredbama Zakona o zaštiti zraka i propisa donesenih temeljem Zakona.

Kontinuirano pratiti i utvrđivati kakvoću zraka, a u temeljem osnovane sumnje u prekoračene vrijednosti onečišćenja zraka provesti posebna mjerenja i izraditi sanacijski program.

Prije gradnje ili rekonstrukcije izvora onečišćenja zraka utvrditi mjere zaštite i poboljšanja kakvoće zraka primjenom najboljih dostupnih tehnologija, tehničkih rješenja i mjera. Najveći dopušteni porast imisijskih koncentracija zbog novog izvora onečišćenja određen je Uredbom o preporučenim i graničnim vrijednostima kakvoće zraka.

Stacionarni izvori (tehnološki procesi, uređaji i objekti iz kojih se ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari) onečišćenja zraka moraju biti proizvedeni, opremljeni, rabljeni i održavani na način da ne ispuštaju u zrak tvari iznad graničnih vrijednosti emisije, prema zakonu i posebnom propisu o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora.

Vlasnici - korisnici stacionarnih izvora dužni su:

- osigurati redovito praćenje emisije iz izvora i o tome voditi očevidnik,
- redovito dostavljati podatke u registar onečišćavanja.

Mjere zaštite zraka uključuju i :

- održavanje i uređivanje zaštitnih zelenih i ostalih površina, i to posebno u zaštitnim pojasevima državnih cesta i između zona poslovne namjene i stambene namjene,
- realizaciju planiranih elemenata prometne infrastrukture u cilju bolje protočnosti prometa,
- odabir najpovoljnijih dostupnih i primjenjivih tehnologija,

- poticanje korištenja čistih energenata, posebno ukapljenog naftnog plina, sunčeve energije i drugo.

Zaštita voda i zaštita od štetnog djelovanja voda

Sprečavanje nepovoljnog utjecaja na vode rješava se zaštitom izvorišta vode za piće, izgradnjom i proširenjem vodoopskrbnog sustava te planiranom izgradnjom pratećih kanalizacijskih sustava otpadnih voda i provedbom jedinstvenih mjera pročišćavanja otpadnih voda prije ispuštanja u recipijent.

Ovaj Plan u kartografskom prikazu br. 3. "Uvjeti korištenja i zaštite prostora" načelno označava položaj buduće zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće.

Na području I. zone zaštite zabranjuje se svaka djelatnost koja nije u funkciji zahvata vode, a sve u skladu s Pravilnikom o zaštitnim mjerama i uvjetima za određivanje zona sanitarne zaštite izvorišta vode za piće.

Uređenje i korištenje zemljišta u vodozaštitnom području crpilišta uključujući zone sanitarne zaštite, način i uvjete korištenja zemljišta unutar svake zone sanitarne zaštite, te mjere za saniranje vodozaštitnog područja provodit će se na temelju Odluke o vodozaštitnom području crpilišta.

Za slučaj izvanrednih zagađenja provode se mjere temeljem Državnog i Županijskog plana za zaštitu voda.

Sve vodotoke, vodne površine i vodne resurse može se koristiti i uređivati u skladu s vodoprivrednom osnovom i Zakonom o vodama, a sve zahvate uz vodne površine, te vodoopskrbu i odvodnju treba uskladiti sa zahtjevima Hrvatske vode.

Objekti na građevnim česticama, koje se jednim dijelom naslanjaju na granicu vodnog dobra gradit će se u skladu s vodno gospodarskim uvjetima. Prostor vodnog dobra, odnosno zemljišni pojas uz njega mora ostati pristupačan za sve korisnike vodnog dobra.

Zabranjuje se podizanje ograda, potpornih zidova, te izvođenje drugih radova koji bi mogli ugroziti vodno dobro (nasipe, inundacijski pojas ili vodenu površinu) na bilo koji način.

Sama zaštita voda provodi se zabranom, ograničavanjem i sprečavanjem unošenja u vode opasnih i štetnih tvari te propisivanjem drugih mjera za očuvanje i poboljšanje kvaliteta voda.

Nova gradnja ograničena je na minimalno 10,0 m od ruba vodotoka i kanala te minimalno 20,0 m od ruba bujičnog potoka Žirovnica.

Za rekonstrukciju svih postojećih objekata koji se nalaze uz vodotoke i kanale potrebno je obvezno ishoditi vodopravne uvjete.

Ispitivanje kvalitete voda obavlja ovlaštena stručna ustanova. Uredbom o klasifikaciji voda rijeka Una kod naselja Dvor je vodotok II. kategorije.

U cilju zaštite kvalitete vode prvenstveno je potrebno je nastaviti započetu izgradnju sustava odvodnje komunalnih (sanitarnih) otpadnih voda sa pročišćavanjem otpadnih voda naselja. Također, potrebno je zabraniti, odnosno ograničiti ispuštanje opasnih tvari propisanih Uredbom o opasnim tvarima u vodama (odnosi se na zonu gospodarske namjene).

Sva oborinska odvodnja s državne ceste D-6 Dvor-Matijevići zbog zaštite postojećeg vodocrpilišta mora se odvesti zatvorenim kanalizacijskim sustavom do recipijenta (van zona sanitarne zaštite), a prethodno obraditi na separatorima mineralnih ulja.

Tehnološke otpadne vode treba, prije ispuštanja u mrežu odvodnje komunalnih otpadnih voda, vlastitim uređajem pročititi do razine onečišćenja dozvoljenog za komunalne vode.

Zaštita od štetnog djelovanja voda vrši se postojećim nasipima uz Unu i Žirovicu te planiranim akumulacijama/retencijama i nasipima.

Predviđena je izgradnja nekoliko akumulacija/retencija na području Općine Dvor u slivu potoka Žirovac, u svrhu reduciranja vodnog vala potoka Žirovac kod utoka u Unu, regulacija potoka Žirovac od utoka u Unu do utoka potoka Javošnice te izgradnja novog nasipa oko naselja Dvor.

S obzirom da zaštitni nasipi nisu izgrađeni na području svih dijelova naselja, svaka gradnja na niskim područjima je gradnja na vlastitu odgovornost.

Zaštita od buke

Mjere zaštite od buke provode se sukladno odredbama Zakona o zaštiti od buke i provedbenih propisa koji se donose temeljem Zakona. Do donošenja odgovarajućeg provedbenog propisa primjenjuje se Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave.

Za prostor u obuhvatu plana izvršiti mjerenja i izraditi kartu buke, te akcijski plan s prikazom mjera za provođenje smanjenja buke na dopuštene razine.

Najveće dopuštena razina buke za pojedine namjene u planu utvrđuje se svrstavanjem u slijedeće zone prema Pravilniku o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave:

Zona buke	Namjena prostora	Najviše dopuštene ocjenske razine buke imisije L_{RAeq} u dB(A)	
		za dan (L_{day})	noć (L_{night})
1.	Zona namijenjena odmoru, oporavku i liječenju	50	40
2.	Zona namijenjena samo stanovanju i boravku	55	40
3.	Zona mješovite, pretežito stambene namjene	55	45
4.	Zona mješovite, pretežito poslovne namjene sa stanovanjem	65	50
5.	Zona gospodarske namjene (proizvodnja, industrija, skladišta, servisi)	– Na granici građevne čestice unutar zone – buka ne smije prelaziti 80 dB(A) – Na granici ove zone buka ne smije prelaziti dopuštene razine zone s kojom graniči	

Za nove građevine - sadržaje, primjenom mjera zaštite od buke kod projektiranja, građenja i odabira tehnologije, osigurati što manju emisiju zvuka.

U sklopu zona stambene namjene ne dopustiti lociranje poslovnih sadržaja koji predstavljaju izvor buke.

Za pojedine postojeće izvore buke - gospodarske sadržaje, za koje se utvrdi da su izvor nedopuštene razine buke u pojedinoj zoni (posebno stambene namjene), rekonstrukcijom tehnološkog procesa – zamjenom tehnologije, boljom zvučnom izolacijom i sl., dovesti emisiju buke na dopuštenu razinu ili dislocirati.

Između zona različitih uvjeta korištenja i dopuštenih vrijednosti razine buke uređivati i održavati planom određene zaštitne zelene pojaseve.

U cilju smanjenja buke osigurati veću protočnost prometa i smanjenje inteziteta prometa, planiranom rekonstrukcijom i dogradnjom prometne mreže i drugim mjerama.

3.7.5. Posebne mjere zaštite

Prema stupnju ugroženosti od ratnih opasnosti naselje Dvor svrstano je u IV. stupanj ugroženosti što pretpostavlja osiguranje zaštite stanovništva u zaklonima – na cijelom području. Svi zahvati moraju biti sukladni odredbama Zakona o policiji (NN 129/00), kao i Pravilnika o tehničkim normativima za skloništa (Sl. list 55/83) koji se primjenjuje temeljem članka 53. stavak 3. Zakona o normizaciji, Pravilnika o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN 29/83, 36/85 i 42/86) te Pravilnika o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu (NN 2/91).

Prilikom određivanja mjesta gdje će se skladištiti ili koristiti zapaljive tekućine i/ili plinovi, odnosno mjesta gdje se namjerava obavljati prometovanje zapaljivim tekućinama i/ili plinovima, na odgovarajući način, glede sigurnosnih udaljenosti primijeniti odredbe Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (NN 108/95) te Pravilnika o zapaljivim tekućinama (NN 54/99), kao i Pravilnika o izgradnji postrojenja za tekući naftni plin i o uskladištavanju i pretakanju ukapljenog naftnog plina (Sl. list broj 24/71), koji se primjenjuje temeljem članka 26. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.

Prilikom projektiranja zahvata u prostoru gdje se obavlja skladištenje i promet zapaljivih tekućina i plinova potrebno je pridržavati se odredbi poglavlja IV. UVJETI GRAĐENJA Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.

Tehničke uvjete i normative za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim plinovodima te plinovodima za međunarodni transport, a i tehničke uvjete i normative za mjere zaštite ljudi i imovine plinovoda te postrojenja i uređaja koji su njihovim sustavnim dijelom projektirati prema odredbama Pravilnika o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima, te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport (Sl. list broj 26/85), koji se primjenjuje temeljem članka 4. stavka 2, članka 8. stavka 4. i članka 12. stavka 3. Zakona o osnovama sigurnosti transporta naftovodima i plinovodima (Sl. list broj 64/73), a sve temeljem članka 20. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti.

Ulične plinovode izvoditi od atestiranih cijevi, tako da su isti postavljeni u zemlju da prosječna dubina polaganja plinovoda mjereno od gornjeg ruba cijevi iznosi za srednjetačne plinovode 0,8 – 1,5 m, za niskotlačne plinovode 0,8 – 1,3 m, a za kućne priključke 0,6 – 1,0 m. Pri tome dubina polaganja ne bi smjela prijeći 2 m. Plinovod položiti u rob na pripremljenu posteljicu od sitnog pijeska minimalne debljine 10 cm. Ispod cijevi ne smije biti kamenčića kako cijevi na tom mjestu ne bi nalijegale na njih, jer bi to zbog koncentracije nalijeganja uzrokovalo pucanje cijevi. Prilikom zatrpavanja zatrpati prvo slojem sitnog pijeska s najmanjom debljinom nadsloja iznad vrha cijevi 10 cm, a dalje zatrpavati u slojevima od po 30 cm uz propisno nabijanje. Na visini 30 - 50 cm od vrha cijevi postaviti traku za obilježavanje plinovoda s natpisom «POZOR PLINOVOD». Osim te trake postaviti i traku s metalnom žicom koja služi za otkrivanje trase plinovoda. Kod izgradnje plinovoda potrebno je na plinovod u apsolutno najnižim točkama ugraditi posude za sakupljanje kondenzata, koje se proizvode od polietilenskih spojnih elemenata. Prijelaze plinovoda koji prolazi ispod željezničkih pruga i važnijih cesta te prolaze kroz zidove izvesti bušenjem i umetanjem polietilenske cijevi zatvore gumenom manšetom. Predvidjeti blokiranje pojedinih sekcija plinovoda zbog sigurnosnih razloga u slučaju havarije, ispitivanja, ispuhivanja nečistoće ili pri puštanju plinovoda u rad. Sekcije plinovoda međusobno odijeliti zapornim tijelima. Osigurati propisane sigurnosne udaljenosti od elektroenergetskih vodova, naftovoda, plinovoda, cjevovoda kanalizacije, kao i njihovih postrojenja, te ih ucrtati u projekte (u slučaju nepostojanja istih priložiti izjavu o njihovom nepostojanju). Propisane sigurnosne udaljenosti osigurati kod vodotoka i kanala pri paralelnom vođenju i križanju. Plinovod treba polagati s odgovarajućim padovima prema posudama za sakupljanje kondenzata. Ti padovi u pravilu iznose:

- za plinovode do promjera 200 mm   0,5%
- za plinovode promjera većeg od 200 mm   0,3%

Za polietilenske cijevi i spojne elemente koji se ugrađuju kod plinovoda glede postavljanja, kvalitete, kontrole ispitivanja i certificiranja potrebno je koristiti sljedeća pravila i norme:

DVGW – G 472/1988;

DVGW – G 477/1983. izrada, osiguranje kvalitete i ispitivanja plinovoda i zahtjevi za spojne elemente;

DVGW – GW 330/1988. spajanje (zavarivanje) PE – HD cijevi i cijevnih elemenata;

DVGW – GW 331/1994. postupak, ispitivanje i nadzor zavarivanja PE – HD cjevovoda;

DIN 8 075, cijevi od polietilena PE – HD, materijal (opći uvjeti);

DIN 16 963. cijevi i spojni elementi od polietilena PE – HD za tlačne cjevovode.

U svezi izgradnje plinovoda, odnosno plinovodne mreže treba primijeniti domaće važeće propise (npr. Pravilnik za izvođenje unutarnjih plinskih instalacija GPZ-P.I.600 i drugo), te njemačke propise (DVGW regulativu i EU DIN norme).

Plinske kotlovnice projektirati i izvoditi sukladno odredbama Pravilnika o tehničkim normativima za projektiranje, gradnju, pogon i održavanje plinskih kotlovnica («Sl. list» broj 10/90 i 52/90), koji se primjenjuje temeljem članka 20. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti.

U slučaju određivanja mjesta za poslovne prostore za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva te popravlanje i prepravlanje oružja, na odgovarajući način primijeniti

odredbe Zakona o oružju (NN broj 46/97 i 27/99) i Pravilnika o posebnim uvjetima što ih moraju ispunjavati poslovne prostorije za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva, popravlanje i prepravlanje oružja, vođenje civilnih strelišta te zaštitu od požara, krađe i drugih nezgoda i zlouporaba (NN 8/93).

U slučaju određivanja mjesta za proizvodnju i skladištenje eksplozivnih tvari primijeniti odredbe Zakona o eksplozivnim tvarima (NN 178/04).

Ugostiteljske prostore projektirati i izvoditi prema odredbama Pravilnika o zaštiti od požara ugostiteljskih objekata (NN 100/99).

Za ponašanje građevnih gradiva i građevinskih elemenata u požaru Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo izdao je kao hrvatske norme grupu normi HRN DIN 4102, koje je potrebno primijeniti pri projektiranju i izvođenju.

Izlazne putove iz objekta potrebno je projektirati sukladno priznatim smjernicama (NFPA 101 i sl.), koje se koriste kao priznato pravilo tehničke prakse temeljem članka 2. stavak 1. Zakona o zaštiti od požara.

Sustave za dojavu požara projektirati i izvesti prema Pravilniku o sustavima za dojavu požara (NN 56/99).

Stabilni sustav za gašenje požara vodom (sprinkler) projektirati i izvoditi prema njemačkim smjernicama Vds (izdanje 1987) ili drugim priznatim propisima, koji se u ovom slučaju temeljem članka 2. stavak 1. Zakona o zaštiti od požara rabe kao pravila tehničke prakse.

Skladišta je potrebno projektirati i izvesti prema odredbama Pravilnika o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksploziva (Sl. list broj 24/87), koji se primjenjuje temeljem članka 20. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti.

U svrhu sprečavanja širenja požara na susjedne građevine, mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje, ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevine, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevine i dr. da se požar neće prenijeti na susjedne građevine ili mora biti odvojena od susjednih građevina požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta, koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov građevine najmanje 0,5 m ili završava dvostranom konzolom iste vatrootpornosti dužine najmanje 1 m ispod pokrova krovišta, koji mora biti od negorivog materijala najmanje u dužini konzole.

U slučaju da zahvat u prostoru predviđa korištenje zapaljivih tekućina i plinova gdje postoje ugroženi eksplozivnom atmosferom zbog čega se pojedini uređaji, oprema i instalacije projektiraju u protueksplozijski zaštićenoj izvedbi, prije ishoda suglasnosti na mjere zaštite od požara primijenjene u Glavnom projektu potrebno je, sukladno članku 8. Pravilnika o tehničkom nadzoru električnih postrojenja, instalacija i uređaja namijenjenih za rad u prostorima ugroženim eksplozivnom atmosferom (NN 2/02 i 141/03), od ovlaštene javne ustanove pribaviti dokumente s pozitivnim mišljenjem o obavljenom tehničkom nadzoru dokumentacije.

Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevine, kao i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz određen prema Pravilniku o uvjetima za vatrogasne pristupe (NN 35/94, 55/94 i 142/03), a prilikom gradnje i rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža mora se, ukoliko ne postoji, predvidjeti vanjska

hidrantska mreža prema Pravilniku o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara (Sl. list 30/91) koji se primjenjuje temeljem članka 26. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.

Prilikom projektiranja pojedinog zahvata u prostoru primijeniti propise vezane za zaštitu od požara koji su važeći u trenutku izrade projektne dokumentacije.

Prostornim planom utvrđena je seizmička zona, koju treba uvažavati prilikom proračuna stabilnosti građevina. Gotovo cjelokupno područje Općine Dvor pripada zoni jačine 7° MCS, a samo mali južni dio pripada zoni jačine 6° MCS.

Protupotresno projektiranje građevina, kao i građenje, potrebno je provoditi sukladno Zakonu o gradnji i postojećim tehničkim propisima.

Kod rekonstrukcije starijih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje, izdavanje dozvole za građenje treba uvjetovati ojačavanjem konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.

U postupku uređivanja prostora i građenja treba poštivati uvjete kojima se sprječava erozija tla, odnosno onemogućavanju zahvati u prostoru kojima se uzrokuje nestabilnost tla i stvaranje klizišta.

Kod gradnje novih građevina i uređenja javnih površina potrebno je postupiti sukladno odredbama Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (NN 151/05).

DOKUMENTACIJA:

1. Prostorni plan uređenja općine Dvor, Službeni vjesnik općine Dvor br. 7/07
2. Program i plan vodoopskrbe Sisačko-moslavačke županije" (Hidroprojekt-ing d.o.o. Zagreb, 2003.),
3. "Elaborat optimalizacije hidrauličkog matematičkog modela vodoopskrbnog sustava Pašino vrelo" (Vodoprojekt d.o.o. Sisak, 2005.),
4. "Odvodnja i pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda naselja Dvor - Matijevići" - idejni projekt (Vodoprivredno-projektni biro d.d. Zagreb, prosinac 2007.),
5. Konzervatorska podloga za Urbanistički plan uređenja naselja Dvor (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Zagreb 2005.),
6. Plan gospodarenja otpadom u Sisačko-moslavačkoj županiji ("Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije" 2/06),
7. "Studija zaštite prirode" za potrebe izmjena i dopuna Županijskog prostornog plana, Državni zavod za zaštitu prirode, Sisačko-moslavačka županija, Zagreb, 2006.
8. "Regionalni park Una " - Stručna podloga za zaštitu, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb, prosinac 2006.

